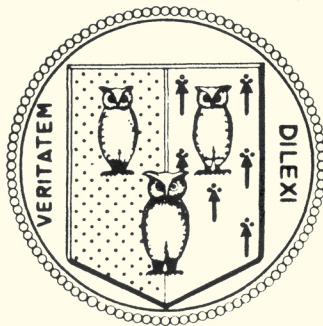


Bryn Mawr Greek Commentaries

Euripides' *Heraclidae*

Z. Philip Ambrose



Bryn Mawr Greek Commentaries

Euripides' *Heraclidae*

Z. Philip Ambrose

Thomas Library, Bryn Mawr College
Bryn Mawr, Pennsylvania

Copyright ©1990 by **Bryn Mawr Commentaries**

Manufactured in the United States of America

ISBN 0-929524-68-3

Printed and distributed by

Bryn Mawr Commentaries

Thomas Library

Bryn Mawr College

Bryn Mawr, PA 19010

Series Preface

These lexical and grammatical notes are meant not as a full-scale commentary but as a clear and concise aid to the beginning student. The editors have been told to resist their critical impulses and to say only what will help the student read the text. Our commentaries, then, are the beginning of the interpretive process, not the end.

We expect that the student will know the basic Attic declensions and conjugations, basic grammar (the common functions of cases and moods; the common types of clauses and conditions), and how to use a dictionary. In general we have tried to avoid duplication of material easily extractable from the lexicon, but we have included help with the odd verb forms, and recognizing that endless page-flipping can be counter-productive, we have provided the occasional bonus of assistance with uncommon vocabulary. The bibliography lists a few books in English that have proved useful as secondary reading.

Production of these commentaries has been made possible by a generous grant from the Division of Education Programs, the National Endowment for the Humanities.

Richard Hamilton
Editor

Volume Preface

Euripides' *Heracleidae* was probably first produced around 430 B.C. The myth would suit the early years of the Peloponnesian War; both the savage fury of Alcmena and the resolution of the iambic pentameter (see Metrical Note) call to mind the *Medea* of 431. How the Athenian public reacted to the portrait of their ancestral king Demophon and to their city's mistreatment of Eurystheus as a war-captive no one knows. But the single most troublesome problem to modern readers has been the play's heroine Macaria. After her voluntary decision to sacrifice herself in order to save her family and host city, she is led away (607) and after 622-628 only referred to again in one painfully brief, even dubious passage. A substantial lacuna after 629 has long been posited as a solution to this problem, but several studies (see Selected Bibliography) have attempted to deal with the problem without the assumption of a severely mutilated text.

The *Heracleidae* is a rather neglected play today. But it has such an odd combination of so many typically Euripidean features (suffering of children, contrasts between age and youth, gentleness and violence, heroic women, self-sacrifice, lofty rhetoric, miraculous rescue, and conflict between public and private needs), it is a useful guide to the poet's technique. With its jarring display of the grand, the terrible, and the banal in the human spirit this drama deserves more attention and study, the results of which could well reshape our understanding of Euripides.

Z. Philip Ambrose
August 1990

Metrical Note

Greek tragedies are composed of episodes, scenes in which characters speak; and of odes, songs sung by the chorus and (sometimes) by the characters. Each element has its own form and appropriate meters.

The regular meter in episodes is iambic trimeter. Each trimeter line comprises three metrical units or "metra" of the shape where - is a long syllable, υ is a short syllable, and x is a syllable long or short.

Thus an entire trimeter line may be diagrammed:

x - υ - / x - υ - / x - υ x.

A syllable is long if it contains (a) a long vowel or a diphthong or (b) a short vowel followed by two consonants (ζ, ξ, ψ count as two consonants). One or both consonants may belong to the beginning of the following word; but a mute consonant (π, β, φ, κ, γ, χ, τ, δ, θ) followed by a liquid consonant (λ, ρ, μ, ν) normally does not, count as a double consonant.

A syllable is short if it contains a short vowel and is not lengthened by the double consonant rule. The Greek vowels ε and ο are always short; η and ω are always long; α, ι, and υ may be long or short by nature and their natural quantities in the root of any word are normally noted in the lexicon.

Thus we may analyze ("scan") line 1 of the *Heraclidae*:

υ - υ - υ - υ - υ - υ -
πάλαι ποτ' ἔστι τοῦτ' ἔμοι δεδογμένον

Metrical license permits the occasional "resolution" of a long syllable into two shorts at various places in the trimeter. Thus we may scan line 11:

- - υ - - υυ υ - - - υ-
σφίζω τάδ' αὐτὸς δεόμενος σωτηρίας

Most tragic trimeters have word-end after either the fifth or the seventh syllable ("caesura").

For the terminology of the more complex lyric meters see A.M. Dale, *The Lyric Metres of Greek Drama* (Cambridge 1968), esp. pp.215-217; M.W. Halporn, M. Oswald, and T.G. Rosenmeyer, *The Meters of Greek and Latin Poetry* (Indianapolis 1963) and M.L. West, *Greek Metre* (Oxford 1982).

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

ΙΟΛΑΟΣ

Πάλαι ποτ' ἐστὶ τοῦτ' ἐμοὶ δεδογμένον·
 ὁ μὲν δίκαιος τοῖς πέλας πέφυκ' ἀνὴρ,
 ὁ δ' ἐς τὸ κέρδος λῆμ' ἔχων ἀνειμένον
 πόλει τ' ἄχρηστος καὶ συναλλάσσειν βαρὺς,
 αὐτῷ δ' ἄριστος· οἶδα δ' οὐ λόγῳ μαθῶν. 5
 ἐγὼ γὰρ αἰδοῖ καὶ τὸ συγγενὲς κέβων,
 ἐξὸν κατ' Ἄργος ἡσύχως ναίειν, πόνων
 πλείστων μετέσχον εἰς ἀνὴρ Ἡρακλῆει,
 ὅτ' ἦν μεθ' ἡμῶν· νῦν δ', ἐπεὶ κατ' οὐρανὸν
 ναίει, τὰ κείνου τέκν' ἔχων ὑπὸ πτεροῖς 10
 κώϊζω τάδ' αὐτὸς δεόμενος σωτηρίας.
 ἐπεὶ γὰρ αὐτῶν γῆς ἀπηλλάχθη πατὴρ,
 πρῶτον μὲν ἡμᾶς ἤθελ' Εὐρυκθεὺς κτανεῖν·
 ἀλλ' ἐξέδραμεν, καὶ πόλις μὲν οἴχεται,
 ψυχὴ δ' ἐσώθη. φεύγομεν δ' ἀλώμενοι 15
 ἄλλην ἀπ' ἄλλης ἐξοριζόντων πόλιν.
 πρὸς τοῖς γὰρ ἄλλοις καὶ τὸδ' Εὐρυκθεὺς κακοῖς
 ὕβριςμ' ἐς ἡμᾶς ἤξιωσεν ὕβριςαι·
 πέμπων ὅπου γῆς πυνθάνοιθ' ἰδρυμένους
 κήρυκας ἐξαιτεῖ τε κάζειργει χθονός, 20
 πόλιν προτείνων Ἄργος οὐ μικρὸν φίλην
 ἐχθρὰν τε θέσθαι, χαυτὸν εὐτυχοῦνθ' ἄμα.
 οἱ δ' ἀσθενῆ μὲν τὰπ' ἐμοῦ δεδορκότες,

Inscriptio εὐριπίδου ἡρακλεΐδαι Tr¹: om. L 1ⁿ Ἰόλαος Tr¹: om. L
 1 τοῦτό μοι Stob. 3. 10. 1 4 φίλοις τ'... συναλλάξαι Stob. 5 αὐτῷ
 Tr²: αὐ- L 7 ἡσυχον uel ἡσύχῳ Elmsley 8 Ἡρακλῆει apogr.
 Par., Porson: -κλεί L 10 τὰ κείνου Barnes: τὰ 'κείνου L, τὰκ-
 Tr¹ 14 ἐξέδραμεν Reiske: -δραμον L 16 ἐξοριζόντων Diggle:
 ἐξορίζοντες L 19 ὅποι Elmsley olim 21 προτείνων Canter:
 προτιμῶν L μικρὸν Wilamowitz: -ὰν L 21-2 φίλην / ἐχθρὰν
 Dindorf: φίλων / ἐχθρὰν L 22 τε Musgrave: γε L

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μικρούς δὲ τοῦσδε καὶ πατρὸς τητωμένους,
 τοὺς κρείσσονας κέβροντες ἐξεύργουσι γῆς. 25
 ἐγὼ δὲ σὺν φεύγουσι συμφεύγω τέκνοις
 καὶ σὺν κακῶς πράσσουσι συμπράσσω κακῶς,
 ὀκνῶν προδοῦναι, μή τις ᾧδ' εἴπηι βροτῶν·
 "Ἴδεσθ", ἐπειδὴ παισὶν οὐκ ἔστιν πατήρ,
 Ἰόλαος οὐκ ἤμυνε συγγενῆς γεγώς. 30
 πάσης δὲ χώρας Ἑλλάδος τητῶμενοι
 Μαραθῶνα καὶ σύγκληρον ἐλθόντες χθόνα
 ἰκέται καθεζόμεσθα βῶμιοι θεῶν
 προσωφελῆσαι· πεδία γὰρ τῆσδε χθονὸς
 διςσοὺς κατοικεῖν Θησέως παῖδας λόγος 35
 κλήρωι λαχόντας ἐκ γένους Πανδίωνος,
 τοῖσδ' ἐγγύς ὄντας· ὦν ἕκατι τέρμονας
 κλεινῶν Ἀθηνῶν τήνδ' ἀφικόμεσθ' ὁδόν.
 δυοῖν γερόντοιν δὲ στρατηγεῖται φυγῆ·
 ἐγὼ μὲν ἀμφὶ τοῖσδε καλχαίνων τέκνοις, 40
 ἡ δ' αὖ τὸ θήλυ παιδὸς Ἀλκμήνη γένος
 ἔσωθε ναοῦ τοῦδ' ὑπηγκαλισμένη
 κώιζει· νέας γὰρ παρθένους αἰδούμεσθα
 ὄχλωι πελάζειν κἀπιβωμιοστατεῖν.
 Ὕλλος δ' ἀδελφοί θ' οἴσι προεβέβη γένος 45
 ζητοῦς' ὅπου γῆς πύργον οἰκιοῦμεθα,
 ἦν τῆσδ' ἀπωθώμεσθα πρὸς βίαν χθονός.
 ᾧ τέκνα τέκνα, δεῦρο, λαμβάνεσθ' ἐμῶν
 πέπλων· ὀρώ κήρυκα τόνδ' Εὐρυςθέως
 στείχοντ' ἐφ' ἡμᾶς, οὐ διωκόμεσθ' ὑπο 50
 πάσης ἀλήται γῆς ἀπεστερημένοι.
 ᾧ μίσος, εἴθ' ὄλοιο χῶ πέμψας <ε'> ἀνὴρ,
 ὡς πολλὰ δὴ καὶ τῶνδε γενναίωι πατρὶ
 ἐκ τοῦδε ταῦτοῦ στόματος ἤγγειλας κακά.

26 σὺν φεύγουσι Aldina: συμφ- L

τόνδ'... ὄρον L 39 δυοῖν Tr²: δυεῖν <L>

Richardson (Hermathena 91 [1958] 70)

46 ζητοῦς' Barnes: -ειν L

53 ὄε Elmsley

38 τήνδ'... ὁδόν Stephanus:

δ' ἐστρατήγηται L. J. D.

40 καλχαίνων Tr²: χαλκ- L

ὅποι Elmsley olim

52 <ε'> Barnes

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

ΚΗΡΥΞ

- ἧ που καθῆσθαι τήνδ' ἔδραν καλήν δοκεῖς 55
 πόλιν τ' ἀφίχθαι σύμμαχον, κακῶς φρονῶν·
 οὐ γάρ τις ἔστιν ὃς πάροισ' αἰρήσεται
 τὴν σὴν ἀχρεῖον δύναμιν ἀντ' Εὐρυσθέως.
 χῶρει τί μοχθεῖς ταῦτ' ; ἀνίστασθαι σε χρῆ
 ἔς Ἄργος, οὐ σε λεύσιμος μένει δίκη. 60
- Ιο. οὐ δῆτ' , ἐπεὶ μοι βωμὸς ἀρκέσει θεοῦ,
 ἔλευθέρα τε γαῖ' ἐν ἧι βεβήκαμεν.
- Κη. βούλημι πόνον μοι τῆιδε προσθεῖναι χερί;
 Ιο. οὐτοὶ βίαι γέ μ' οὐδὲ τοῦσδ' ἄξεις λαβῶν.
 Κη. γνώσῃ σὺ μάντις δ' ἦσθ' ἄρ' οὐ καλὸς τάδε. 65
 Ιο. οὐκ ἂν γένοιτο τοῦτ' ἐμοῦ ζῶντός ποτε.
 Κη. ἄπερρ' ἐγὼ δὲ τοῦσδε, κἂν σὺ μὴ θέλησις,
 ἄξω νομίζων οὐπὲρ εἰς' Εὐρυσθέως.
 Ιο. ὦ τὰς Ἀθήνας δαρὸν οἰκοῦντες χρόνον,
 ἀμύνεσθ'· ἰκέται δ' ὄντες ἀγοραίου Διὸς 70
 βιαζόμεσθα καὶ στέφη μαιίνεται,
 πόλει τ' ὄνειδος καὶ θεῶν ἀτιμίαν.

ΧΟΡΟΣ

ἔα ἔα· τίς ἡ βοή βωμοῦ πέλας
 ἔστηκε; ποίαν κυμφορὰν δείξει τάχα;

ἴδετε τὸν γέροντ' ἀμαλὸν ἐπὶ πέδωι [στρ.
 χύμενον· ὦ τάλας 76
 < >
 πρὸς τοῦ ποτ' ἐν γῆι πτώμα δύστηνον πίτνεις;

55ⁿ Κήρυξ Hartung: κοπεύς L hic et ubique 60 μένει apogr.
 Par., Aldina: μενεῖ L 64 γ' ἔμ' Reisig 65 οὐκ ἄκρος Herwerden:
 cf. A. Ag. 1130, S. El. 1499 67 ἄπερρ' Cobet: ἄπαιρ' L 72 ἀτιμίαν
 England: -ία L: uide Dionysiaca 171-2 75-6 choro trib. apogr. Flor.,
 Lachmann: Iolao L 75 γέροντ' ἀμαλὸν Wesseling, Hemsterhuys (cl.
 Hesych. A 3413): γέροντα μάλλον L 77 lac. ante h.u. indic. Murray,
 post h.u. Seidler πτώμα Tr¹: πτόμα L[?] πίτνεις praemonent
 Heath Elmsley: πιτνεῖς L

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

- Io. ὄδ' ὦ ξένοι με κοὺς ἀτιμάζων θεοὺς
ἔλκει βιαίως Ζητὸς ἐκ προβωμίων.
- Xo. σὺ δ' ἐκ τίνος γῆς, ὦ γέρον, τετράπτολιν 80
ξύνοικον ἦλθες λαόν; ἦ
πέραθεν ἀλίωι πλάται
κατέχετ' ἐκλιπόντες Εὐβοῖδ' ἀκτάν;
- Io. οὐ νησιώτην, ὦ ξένοι, τρίβω βίον,
ἀλλ' ἐκ Μυκηναίων σὴν ἀφίγμεθα χθόνα. 85
- Xo. ὄνομα τί σε, γέρον, Μυκηναῖος ὠ-
νόμαζεν λεώς;
- Io. τὸν Ἡράκλειον ἴστε που παραστάτην
Ἰόλαον· οὐ γὰρ σῶμ' ἀκήρυκτον τόδε.
- Xo. οἶδ' εἰσακούσας καὶ πρὶν· ἀλλὰ τοῦ ποτε 90
ἐν χειρὶ σῆι κομίζεις κόρου
νεοτρεφεῖς; φράσον.
- Io. Ἡρακλέους οἶδ' εἰςὶ παῖδες, ὦ ξένοι,
ικέται σέθεν τε καὶ πόλεως ἀφιγμένοι.
- Xo. τί χρέος; ἦ λόγων πόλεος, ἔνεπέ μοι, 96
μελόμενοι τυχεῖν;
- Io. μήτ' ἐκδοθῆναι μήτε πρὸς βίαν θεῶν
τῶν σῶν ἀποσπασθέντες εἰς Ἄργος μολεῖν.
- Kη. ἀλλ' οὔτι τοῖς κοῖς δεσπότηαι τὰδ' ἀρκέσει,
οἱ σὺ κρατοῦντες ἐνθάδ' εὐρίσκουσί σε. 100
- Xo. εἰκὸς θεῶν ἰκτῆρας αἰδεῖσθαι, ξένε,
καὶ μὴ βιαίωι χειρὶ δαι-
μόνων ἀπολιπεῖν σφ' ἔδη·
πότνια γὰρ Δίκα τὰδ' οὐ πείσεται.

80 σὺ δ' Tyrwhitt: ὄδ' L 81-2 de numeris uide Studies 19
81 λεῶν Hartung (seruato χειρὶ 102): de synizesi uide Studies 93
83 κατέχετ' Hermann: κατέσχετ' Tr¹: κατέσχετ' L Eὐβοῖδ' Seidler:
-οἶδ' L ἄκραν Paley (cf. El. 442) 87 λαός Tr² 90 τοῦ Tr²:
ποῦ L 90-1 ποτε / ἐν Elmsley: / ποτ' ἐν L 91 χειρὶ Tr²: χειρὶ L
95 ἦ Blaydes: ἦ L πόλεος Seidler: πόλεως L ἔνεπέ Hermann:
ἔνεπέ L 96 μελόμενοι Canter: -μένω L 102 χειρὶ ed. Heruag.²:
χειρὶ L: uide ad 81 103 ἀπολιπεῖν σφ' Musgrave (σφ') et Seidler:
ἀπολείπει γ' L², -ειν σ' L^{1c}

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

- Κη. ἔκπεμπέ νυν γῆς τούδε τοὺς Εὐρυσθέως, 105
 κούδεν βιαίωι τῆιδε χρήσομαι χερί.
 Χο. ἄθεον ἰκέσιαν μεθεῖναι πόλει
 ξένων προτροπᾶν.
 Κη. καλὸν δέ γ' ἔξω πραγμάτων ἔχειν πόδα,
 εὐβουλίας τυχόντα τῆς ἀμείνονος. 110
 <Χο. >
 < >
 < >
 <Κη. >
 < >
 Χο. οὐκουν τυράννωι τῆσδε γῆς φράσαντά σε
 χρῆν ταῦτα τολμᾶν, ἀλλὰ μὴ βίαι ξένους
 θεῶν ἀφέλκειν, γῆν σέβοντ' ἐλευθέραν;
 Κη. τίς δ' ἐστὶ χώρας τῆσδε καὶ πόλεως ἄναξ;
 Χο. ἐσθλοῦ πατρὸς παῖς Δημοφῶν ὁ Θηεέως. 115
 Κη. πρὸς τοῦτον ἀγὼν ἄρα τοῦδε τοῦ λόγου
 μάλιστ' ἂν εἴη· τᾶλλα δ' εἴρηται μάτην.
 Χο. καὶ μὴν ὄδ' αὐτὸς ἔρχεται σπουδῆν ἔχων
 Ἀκάμας τ' ἀδελφός, τῶνδ' ἐπήκοοι λόγων.

ΔΗΜΟΦΩΝ

- ἐπέπερ ἔφθης πρέσβυς ὦν νεωτέρους 120
 βοηδρομήσας τήνδ' ἐπ' ἐσχάραν Διός,
 λέξον, τίς ὄχλον τόνδ' ἀθροίζεται τύχη;
 Χο. ἰκέται κάθηνται παῖδες οἷδ' Ἡρακλέους
 βωμὸν καταστέψαντες, ὡς ὄρᾱις, ἄναξ,
 πατρὸς τε πιστὸς Ἴόλεως παραστάτης. 125
 Δη. τί δῆτ' ἰγυμῶν ἦδ' ἐδεῖτο συμφορά;

105 τῆσδε Elmsley

108 προτροπᾶν Canter: πρὸς τὸ πᾶν L

109 δέ γ' δ' Stob. 4. 16. 12

post 110 lac. quinque uu. praemonente

Elmsley indic. Kirchhoff; exciderintne plures incertum est 115ⁿ χο.

Tr²: om. L 116ⁿ Κο. apogr. Par., Aldina: om. L ἀγὼν Fritzsche:

ἀγὼν L ἄρα Tr²: ἄρα L 117 καὶ ante μάλιστ' L, postea erasum

125 ἰόλεως Tr¹: ἰόλαος <L[?]>

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

- Χο. βίαι νιν οὔτος τῆσδ' ἀπ' ἐσχάρας ἄγειν
ζητῶν βοήν ἔστησε κᾶσφηλεν γόνυ
γέροντος, ὥστε μ' ἐκβαλεῖν οἴκτωι δάκρυ.
- Δη. καὶ μὴν στολήν γ' Ἑλληνα καὶ ῥυθμὸν πέπλων 130
ἔχει, τὰ δ' ἔργα βαρβάρου χερὸς τάδε.
κὸν δὴ τὸ φράζειν ἐστί, μὴ μέλλειν <δ'>, ἐμοὶ
ποίας ἀφίξει δεῦρο γῆς ὄρους λιπῶν.
- Κη. Ἄργεῖός εἰμι· τοῦτο γὰρ θέλει μαθεῖν·
ἐφ' οἷσι δ' ἦκω καὶ παρ' οὐ λέγειν θέλω. 135
πέμπει Μυκηνῶν δεῦρό μ' Εὐρυςθεὺς ἄναξ
ἄξοντα τούσδε· πολλὰ δ' ἦλθον, ὦ ξένε,
δίκαι' ἀμαρτῆι δρᾶν τε καὶ λέγειν ἔχων.
Ἄργεῖός ὢν γὰρ αὐτὸς Ἄργεῖους ἄγω
ἐκ τῆς ἐμαυτοῦ τούσδε δραπέτας ἔχων, 140
νόμοισι τοῖς ἐκεῖθεν ἐψηφισμένους
θανεῖν· δίκαιοι δ' ἐσμὲν οἰκοῦντες πόλιν
αὐτοὶ καθ' αὐτῶν κυρίουσ κραίνειν δίκας.
πολλῶν δὲ κᾶλλον ἐστίας ἀφιγμένοι
ἐν τοῖσιν αὐτοῖς τοισίδ' ἔσταμεν λόγοις, 145
κουδείς ἐτόλμησ' ἴδια προσθέσθαι κακά.
ἀλλ' ἢ τιν' ἐς σέ μωρίαν ἐσκεμμένοι
δεῦρ' ἦλθον ἢ κίνδυνον ἐξ ἀμηχάνων
ρίπτοντες, εἴτ' οὖν εἴτε μὴ γενήσεται
< >.
οὐ γὰρ φρενήρη γ' ὄντα σ' ἐλπίζουσί που 150
μόνον τοσαύτης ἦν ἐπήλθον Ἑλλάδος

- 129 μ' ἐκβαλεῖν Reiske: μὴ βαλεῖν L 132 <δ'> Reisig, <τ'> Tr²
μέλλοντ' Matthiae 135 καὶ παρ' οὐ... θέλω Stiblinus: καίπερ
οὐ... θέλων L 138 ἀμαρτῆ Tr²: uide Barrett ad Hi. 1195
140 τούσδε P²: τούτους γε L δραπέτας τούτους Reiske ἔχων] χθονός
Kirchhoff, πόλεως Blaydes u. del. England 144 ἀφιγμένοι
Firnhaber: -μένων L 145 τοῖσιν... τοισίδ' Canter: τοῖσι δ'... τοῖσιν L
147 ἢ Jacobs: εἰ L 148 ἢ Jacobs: εἰς L 149 ρίπτοντες Elmsley:
ρίπτοῦντες L post h.u. lac. indic. Diggle, e.g. <τὰ σ' ᾧδ' ἀκύνετα καὶ
φρενῶν τητώμενα> 151 ἢς Elmsley

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

τὰς τῶνδ' ἀβούλωσ κυμφορὰς κατοικτιεῖν.
 φέρ' ἀντίθεσ γάρ· τούσδε τ' ἐς γαίαν παρεῖς
 ἡμὰς τ' ἕασαε ἐξάγειν, τί κερδανεῖς;
 τὰ μὲν παρ' ἡμῶν τοιάδ' ἔστι σοι λαβεῖν 155
 Ἄργουε τοσήνδε χεῖρα τήν τ' Εὐρυεθέωε
 ἰεχὺν ἅπασαν τῆιδε προεθέεθαι πόλει.
 ἦν δ' ἐε λόγουε τε καὶ τὰ τῶνδ' οἰκτίεματα
 βλέφεαε πεπανθήε, ἐε πάλην καβίεταται
 δοροε τὸ πρᾶγμα· μῆ γάρ ὡε μεθήεομεν 160
 δόξηε ἀγῶνοε τούεδ' ἄτερ χαλυβεδικού.
 τί δήτα φῆεεε, ποῖα πεδί' ἀφαιρεθείε,
 τί ῥυεεασθείε, πόλεμον Ἄργεῖοε εἶχειν;
 ποῖοε δ' ἀμύνων εμμάχοε, τῖνοε δ' ὕπερ
 θάφεε νεκροὺε πεεόνταε; ἦ κακὸν λόγον 165
 κτήεη πρὸε ἀετῶν, εἶ γέροντοε οὐνεκα
 τύμβου, τὸ μηδέν ὄντοε, ὡε εἰπεῖν ἔποε,
 παῖδων <τε> τῶνδ' ἐε ἀντλον εμβῆεη πόδα.
 †ερεῖε τὸ λῶεετον ἐλπῖδ' εὐρήεεε μόνον†.
 καὶ τοῦτο πολλῶε τοῦ παρόντοε ἐνδεέε. 170
 κακῶε γάρ Ἄργεῖοεε οἶδ' ὡπλεεμένοε
 μάχοεετ' ἀν ἡβῆεεαεεε, εἶ <τε> τοῦτό εε
 ψυχῆν ἐπαῖρει· χοὺν μέεωε πολλὺε χρονοε
 ἐν ὡε διεργασθείτ' ἀν. ἀλλ' ἐμοῖ πῖθοῦ·
 δοὺε μηδέν ἀλλὰ τᾶμ' ἐῶν ἄγειν ἐμέ 175
 κτήεαι Μυκήναε, μηδ' ὄπερ φιλεῖτε δρᾶν
 πάθηε εὐ τοῦτο, τοὺε ἀμείνοναε παρόν
 φίλουε ἐλέεεθαι τοὺε κακίοναε λαβεῖν.

152 ἀβούλωε Kirchoff: ἀβούλοε L κατοικτιεῖν Elmsley: -κτίεεε L
 153 τ' Reiske: γ' L 159 πεπανθήε L^c: ἐπαν- L πάλην P²: πάλιν L
 161 δόξηε Barnes: δόξηε L ἀγῶνοε τούεδ' Dobree: ἀγῶνα τόνδ' L
 χαλυβεδικού Barnes: -βικού L 163 τί ῥυεεασθείε Kirchoff: τῖρυνθῖοε
 θῆε L 165 ἦ Barnes: ἦ L 168 <τε> Tr² 169 ἔξεεε Diggle (cf.
 521), lac. post h.u. indicata (iam indic. Musso), in qua definiretur ἐλπῖε (sc.
 spes liberos pro sociis mox habendi: cf. Andr. 27-8) τὸ λοιπόν Weil
 171 ὡπλεεμένοε Schenkl: -μένοε L 172 ἀν ἡβ- Victorius: ἀνηβ- L
 <τε> Elmsley 178 λαβεῖν Kirchoff: λάβηε L

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Χο.	τίς ἂν δίκην κρίνειεν ἢ γνοίη λόγον, πρὶν ἂν παρ' ἀμφοῖν μῦθον ἐκμάθῃ σαφῶς;	180
Ιο.	ἄναξ, ὑπάρχει γὰρ τόδ' ἐν τῇ σῆι χθονί, εἰπεῖν ἀκούσαί τ' ἐν μέρει πάρεστί μοι, κουδεῖς μ' ἀπώσκει πρόσθεν ὥσπερ ἄλλοθεν. ἡμῖν δὲ καὶ τῶιδ' οὐδέν ἐστιν ἐν μέσῳ· ἐπεὶ γὰρ Ἄργους οὐ μέτεσθ' ἡμῖν ἔτι, ψήφῳι δοκῆσαν, ἀλλὰ φεύγομεν πάτραν, πῶς ἂν δικαίως ὡς Μυκηναίους ἄγοι ὄδ' ὄντας ἡμᾶς, οὐς ἀπήλασαν χθονός; ξένοι γάρ ἐσμεν. ἢ τὸν Ἑλλήνων ὄρον φεύγειν δικαιοῦθ' ὅστις ἂν τᾶργος φύγηι; οὐκουν Ἀθήνας γ'· οὐ γὰρ Ἀργείων φόβῳι τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἐξελῶσι γῆς. οὐ γάρ τι Τραχίς ἐστιν οὐδ' Ἀχαικὸν πόλις μ' ὅθεν σὺ τούσδε, τῇ δίκῃ μὲν οὐ, τὸ δ' Ἄργος ὀγκῶν, οἷάπερ καὶ νῦν λέγεις, ἤλαυνες ἰκέτας βωμίους καθημένους. εἰ γὰρ τόδ' ἔσται καὶ λόγους κρινούσι σούς, οὐκ οἶδ' Ἀθήνας τάσδ' ἐλευθέρας ἔτι. ἀλλ' οἶδ' ἐγὼ τὸ τῶνδε λῆμα καὶ φύσιν· θνήσκειν θελήσους· ἢ γὰρ αἰσχύνῃ <πάρος> τοῦ ζῆν παρ' ἐσθλοῖς ἀνδράσιν νομίζεται. πόλει μὲν ἀρκεῖ· καὶ γὰρ οὖν ἐπίφθονον λίαν ἐπαινεῖν ἐστι, πολλάκις δὲ δὴ καὐτὸς βαρυνθεὶς οἶδ' ἄγαν αἰνούμενος. σοὶ δ' ὡς ἀνάγκη τούσδε βούλομαι φράσαι κώζειν, ἐπεὶπερ τῆσδε προστατεῖς χθονός.	185 190 195 200
		205

179ⁿ Χο. Elmsley: δη. L 179 κρίνειεν Portus: -οιεν L et Stob. 4. 5.
2 γνοίη] δοίη Stob. 181 γὰρ Wilamowitz: μὲν L 183 ἄλλοθι
Elmsley 184 μέσῳ Valckenaer: μέρει L 185 οὐ μέτεσθ' Dobree:
οὐδέν ἔσθ' L 188 ὄδ' Tyrwhitt: ὠδ' L 190 φύγηι Elmsley: φύγοι L
191 οὐ γὰρ Stephanus: οὐκ ἄρ' L 193 ἀχαικὸν Tr²: -αικὸν L
197 κρινούσι Heath: κρίνουσι L 198 οὐ φημ' Kirchhoff, Herwerden
200 <πάρος> Reiske: om. L: <βάρος> Tr², delete quod antea scripserat
λείπ(ει) 202 πόλει Kirchhoff: πόλιω L

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

Πιτθεὺς μὲν ἔστι Πέλοπος, ἐκ δὲ Πιτθέως
 Αἴθρα, πατὴρ δ' ἐκ τῆσδε γεννᾶται κέθεν
 Θησεύς. πάλιν δὲ τῶνδ' ἄνειμί σοι γένος·
 Ἡρακλῆς ἦν Ζητὸς Ἀλκμήνης τε παῖς, 210
 κείνη δὲ Πέλοπος θυγατρός· αὐτανεψίων
 πατὴρ ἂν εἶη σός τε χῶ τούτων γεγώς.
 γένους μὲν ἦκεις ὦδε τοῖσδε, Δημοφῶν·
 ἃ δ' ἐκτὸς ἤδη τοῦ προσήκοντός σε δεῖ
 τεῖσαι λέγω σοι παισί. φημί γάρ ποτε 215
 σύμπλους γενέσθαι τῶνδ' ὑπασπίζων πατρὶ
 ζωστήρα Θησεῖ τὸν πολυκτόνον μέτα

< >
 < >
 Ἄιδου τ' ἐρεμνῶν ἐξανήγαγεν μυχῶν
 πατέρα σόν· Ἐλλὰς πᾶσα τοῦτο μαρτυρεῖ.
 ὦν ἀντιδοῦναί σ' οἶδ' ἀπαιτοῦσιν χάριν, 220
 μήτ' ἐκδοθῆναι μήτε πρὸς βίαν θεῶν
 τῶν σῶν ἀποσπασθέντες ἐκπεσεῖν χθονός.
 σοὶ γὰρ τόδ' αἰσχρὸν χωρὶς ἐν πόλει τ' ἴσον,
 ἰκέτας ἀλήτας συγγενεῖς—οἴμοι κακῶν·
 βλέψον πρὸς αὐτούς, βλέψον—ἔλκεσθαι βίαι. 225

ἄλλ' ἄντομαί σε καὶ καταστέφων χεροῖν
 καὶ πρὸς γενεῖου, μηδαμῶς ἀτιμάσῃς
 τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἐς χέρας λαβεῖν·
 γενοῦ δὲ τοῖσδε συγγενῆς, γενοῦ φίλος
 πατὴρ ἀδελφός δεσπότης· ἅπαντα γὰρ 230
 τᾶλλ' ἐστὶ κρείσσω πλὴν ὑπ' Ἀργείοις πεσεῖν.

Χο. ὦικτιρ' ἀκούσας τούσδε συμφορᾶς, ἄναξ.
 τὴν δ' εὐγένειαν τῆς τύχης νικωμένην

- 211 αὐτανεψίων Reising: -ψίω L
 217 post h.u. lac. indic. Dobree
 221-2 del. Pierson: cf. 97-8
 222 κακόν L: ἐν τε τῇ πόλει [κακόν] Erfurdt
 226 καταστέφων Diggle: -στέφω L
 228 λαβεῖν Elmsley: λαβῶν L
 212 χῶ Kirchhoff: καὶ L
 218 ἐρεμνῶν Barnes: ἐρυμνῶν L
 223 ἐν πόλει τ' ἴσον Jackson: ἐν τε πόλει
 224 κακῶν Tr²: κακῶς L
 227 καὶ] ναὶ Tr², μὴ Kirchhoff
 231 τᾶλλ' Häberlin: ταῦτ' L

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

- νῦν δὴ μάλιστ' ἐσείδον· οἶδε γὰρ πατρός
 ἐσθλοῦ γεγῶτες δυστυχοῦς' ἀναξίως. 235
 Δη. τρισαί μ' ἀναγκάζουσι συννοίας ὁδοί,
 Ἴδλαε, τοὺς σοὺς μὴ παρώσασθαι λόγους·
 τὸ μὲν μέγιστον Ζεὺς ἐφ' οὐδὲν βῶμιος
 θακεῖς νεοσσῶν τήνδ' ἔχων πανήγυριν,
 τὸ συγγενές τε καὶ τὸ προφείλειν καλῶς 240
 πράσσειν παρ' ἡμῶν τοῦδε πατρώϊαν χάριν,
 τό τ' αἰσχρὸν, οὐπερ δεῖ μάλιστα φροντίσαι·
 εἰ γὰρ παρήσω τόνδε κυλᾶσθαι βίαι
 ξένου πρὸς ἀνδρὸς βωμόν, οὐκ ἐλευθέραν
 οἰκεῖν δοκῆσω γαίαν, Ἀργείων δ' ὄκνωι 245
 ἰκέτας προδοῦναι· καὶ τὰδ' ἀγχόνης πέλας.
 ἀλλ' ὠφελος μὲν εὐτυχέστερος μολεῖν,
 ὁμως δὲ καὶ νῦν μὴ τρέσῃς ὅπως σέ τις
 σὺν παισὶ βωμοῦ τοῦδ' ἀποσπάσει βίαι.
 σὺ δ' ἄργος ἐλθὼν ταῦτά τ' Εὐρυσθεῖ φράσον 250
 πρὸς τοῖσδέ τ', εἴ τι τοικίδ' ἐγκαλεῖ ξένους,
 δίκης κυρήσειν· τοῦσδε δ' οὐκ ἄξεις ποτέ.
 Κη. οὐκ ἦν δίκαιον ἦι τι καὶ νικῶ λόγῳ;
 Δη. καὶ πῶς δίκαιον τὸν ἰκέτην ἄγειν βίαι;
 Κη. οὐκ οὖν ἐμοὶ τόδ' αἰσχρὸν ἀλλ' οὐ σοὶ βλάβος; 255
 Δη. ἐμοὶ γ', ἐάν σοι τοῦσδ' ἐφέλκεσθαι μεθῶ.
 Κη. σὺ δ' ἐξόριζε καὶτ' ἐκείθεν ἄξομεν.
 Δη. σκαιὸς πέφυκας τοῦ θεοῦ πλείω φρονῶν.
 Κη. δεῦρ', ὡς ἔοικε, τοῖς κακοῖσι φευκτέον.
 Δη. ἅπασι κοινὸν ῥῦμα δαιμόνων ἔδρα. 260
 Κη. ταῦτ' οὐ δοκῆσει τοῖς Μυκηναίοις ἴσως.

236 συννοίας F. W. Schmidt: συμφορᾶς L 237 λόγους Kirchhoff:
 ξένους L 238 βῶμιος Stephanus: βωμίους L 245 Ἀργείων Dobree:
 ἀργείοις L ὄκνωι Musgrave: ὄκνω L 246 τόδ' Elmsley
 247 εὐτυχέστερος apogr. Par.: -τερον L 249 ἀποσπάσει Elmsley: -ση L
 251 τοῖσδέ τ' Musgrave: τοῖσδ' ἔτ' L 252 κυρήσειν Bothe: -σειε <L²>P:
 -σει L^c 253 οὐδ' Nauck 255 ἀλλ' οὐ Musgrave: ἀλλὰ I. σοὶ
 apogr. Par.: σὺ L 260 ἔρῦμα Diggle

ΗΡΑΚΛΕΪΔΑΙ

- Δη. οὔκουν ἐγὼ τῶν ἐνθάδ' εἰμὶ κύριος;
 Κη. βλάπτων <γ'> ἐκείνους μηδέν, ἦν δὲ σωφρονήης.
 Δη. βλάπτεσθ', ἐμοῦ γε μὴ μιαινόντος θεοῦς.
 Κη. οὐ βούλομαί σε πόλεμον Ἀργείοις ἔχειν. 265
 Δη. κἀγὼ τοιοῦτος· τῶνδε δ' οὐ μεθήσομαι.
 Κη. ἄξω γε μέντοι τοὺς ἐμοὺς ἐγὼ λαβῶν.
 Δη. οὐκ ἄρ' ἐς Ἄργος ραιδίως ἄπει πάλιν.
 Κη. πειρώμενος δὴ τοῦτό γ' αὐτίκ' εἶσομαι.
 Δη. κλαίων ἄρ' ἄψι τῶνδε κοῦκ ἐς ἀμβολάς. 270
 Κη. μὴ πρὸς θεῶν κήρυκα τολμήσης θενεῖν.
 Δη. εἰ μὴ γ' ὁ κήρυξ σωφρονεῖν μαθήσεται.
 Χο. ἄπελθε· καὶ δὲ τοῦδε μὴ θίγῃς, ἄναξ.
 Κη. στείχω· μιᾶς γὰρ χειρὸς ἀσθενῆς μάχη.
 ἦξω δὲ πολλὴν Ἄρεος Ἀργείου λαβῶν 275
 πάγχαλκον αἰχμὴν δεῦρο. μυρίοι δέ με
 μένουσιν ἀσπιστῆρες Εὐρυσεύς τ' ἄναξ
 αὐτὸς στρατηγῶν Ἀλκάθου δ' ἐπ' ἐσχάτοις
 καραδοκῶν τὰνθένδε τέρμασι μένει.
 λαμπρὸς δ' ἀκούσας σὴν ὕβριν φανήσεται 280
 σοὶ καὶ πολίταις γῆι τε τῆιδε καὶ φυτοῖς·
 μάτην γὰρ ἦβην ὠδέ γ' ἂν κεκτῆμεθα
 πολλὴν ἐν Ἄργει, μὴ σε τιμωρούμενοι.
 Δη. φθείρου· τὸ δὲ γὰρ Ἄργος οὐ δέδοικ' ἐγώ.
 ἐνθένδε δ' οὐκ ἔμελλες αἰσχύνας ἐμέ 285
 ἄξειν βίαι τοῦσδ'· οὐ γὰρ Ἀργείων πόλιν
 ὑπήκοον τήνδ' ἄλλ' ἐλευθέραν ἔχω.
- Χο. ὦρα προνοεῖν, πρὶν ὄροις πελάσαι
 στρατὸν Ἀργείων·
 μάλα δ' ὄξυς Ἄρης ὁ Μυκηναίων, 290
 ἐπὶ τοῖσι δὲ δὴ μᾶλλον ἔτ' ἦ πρὶν.

262 τῶν Reiske: τῶνδ' L: τῶν γ' Dobree 263 <γ'> Elmsley ἦν
 Matthiae: ἂν L 279 μένει Tr²: μένειν L 282 κεκτῆμεθα Brunck:
 -ώμεθα L 285 ἐνθένδε δ' L^s pot. qu. Tr²: ἐνθένδ' L 286 πόλιν
 Elmsley: πόλει L 291 τοῖσιδε Madvig, τοῖσδε δὲ Wecklein (noluit
 Paley)

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πάσι γὰρ οὗτος κήρυξι νόμος,
 δις τόσα πυργοῦν τῶν γιγνομένων.
 πόσα νιν λέξειν βασιλεύσι δοκεῖς,
 ὡς δεῖν' ἔπαθεν καὶ παρὰ μικρὸν
 ψυχὴν ἦλθεν διακναῖσαι; 295

Io. οὐκ ἔστι τοῦδε παισὶ κάλλιον γέρας
 ἢ πατρὸς ἐσθλοῦ καγαθοῦ πεφυκέναι
 [γαμείν τ' ἀπ' ἐσθλῶν· ὃς δὲ νικηθεὶς πόθῳ
 κακοῖς ἐκοινωνήσεν οὐκ ἐπαινέσω, 300
 τέκνοις ὄνειδος οὐνεχ' ἠδονῆς λιπεῖν].
 τὸ δυστυχεὲς γὰρ ἠϋγένει' ἀμύνεται
 τῆς δυσγενείας μᾶλλον· ἡμεῖς γὰρ κακῶν
 ἐς τοῦσχατον περόντες ἠϋρομεν φίλους
 καὶ ξυγγενεῖς τοῦσδ', οἳ τοσῆσδ' οἰκουμένης 305
 Ἑλληνίδος γῆς τῶνδε προύστησαν μόνοι.
 δότ', ὦ τέκν', αὐτοῖς χεῖρα δεξιάν, δότε,
 ὑμεῖς τε παισὶ, καὶ πέλας προσέλθετε.
 ὦ παῖδες, ἐς μὲν πείραν ἦλθομεν φίλων·
 ἦν δ' οὖν ποθ' ὑμῖν νόστος ἐς πάτραν φανῆι 310
 καὶ δώματ' οἰκήσῃτε καὶ τιμὰς πατρὸς
 < >
 σωτήρας αἰεὶ καὶ φίλους νομίζετε,
 καὶ μήποτ' ἐς γῆν ἐχθρὸν αἴρεσθαι δόρυ
 μέμνησθέ μοι τήνδ', ἀλλὰ φιλτάτην πόλιν
 πασῶν νομίζετ'. ἄξιοι δ' ὑμῖν σέβειν 315

297-304 citat Stob. 4. 29. 46; 297-8 Stob. 4. 25. 3 et Orio flor. Eur. 9
 (qui post 298 habent καὶ τοῖς τεκοῦσιν ἄξίαν τιμὴν νέμειν [fr. 949 N]: uide
 ad finem fab.) et apophth. Vindob. 141 Wachsmuth 297 τοῦδε παισὶ
 L et Stob. 4. 29. 46: παισὶ τοῦδε Stob. 4. 25. 3 cod. A et Orio et apophth.
 Vindob.: παισὶ τούτου Stob. 4. 25. 3 codd. SM 299-301 del. Niejahr
 299 γάμων Musgrave 310 ὑμῖν apogr. Par.: ἡμῖν L 311 post h.u.
 lac. indic. Elmsley, e.g. <πάλιν λάβητε, τῆσδε κοιράνους χθονός> 314 μέ-
 μνησθέ μοι Kirchoff: μεμνημένοι L τήνδ' Murray: τῶνδ' L
 315 σέβειτε Wecklein ἄξιοι δ' Elmsley: ἄξιον L

ΗΡΑΚΛΕΪΔΑΙ

- οἷ γῆν τοσῆνδε καὶ Πελασγικὸν λεῶν
 ἡμῶν ἀπήλλάξαντο πολεμίους ἔχειν,
 πτωχοὺς ἀλήτας εἰσορῶντες ἀλλ' ὄμως
 [οὐκ ἐξέδωκαν οὐδ' ἀπήλασαν χθονός].
 ἐγὼ δὲ καὶ ζῶν καὶ θανῶν, ὅταν θάνω, 320
 πολλῶι σ' ἐπαίνωι Θεσέωσ, ὦ τᾶν, πέλασ
 ὑψηλὸν ἀρῶ καὶ λέγων τάδ' εὐφρανῶ,
 ὡσ εὖ τ' ἐδέξω καὶ τέκνοισιν ἤρκεσας
 τοῖς Ἑρακλείοις, εὐγενῆς δ' ἄν' Ἑλλάδα
 σῶϊζεις πατρίωιαν δόξαν, ἐξ ἐσθλῶν δὲ φύς 325
 οὐδὲν κακίων τυγχάνεις γεγῶσ πατρός,
 παύρων μετ' ἄλλων· ἓνα γὰρ ἐν πολλοῖς ἴσωσ
 εὖροισ ἄν ὄστις ἐστὶ μὴ χείρων πατρός.
 Χο. αἰεὶ ποθ' ἦδε γαῖα τοῖς ἀμηχάνοις
 σὺν τῶι δικαίωι βούλεται προσωφελεῖν. 330
 τοιγὰρ πόνουσ δὴ μυρίουσ ὑπὲρ φίλων
 ἦνευκε καὶ νῦν τόνδ' ἀγῶν' ὀρῶ πέλασ.
 Δη. σοὶ τ' εὖ λέλεκται καὶ τὰ τῶνδ' αὐχῶ, γέρον,
 τοιαῦτ' ἔσσεσθαι· μνημονεύσεται χάρις.
 καγὼ μὲν ἀστῶν κύλλογον ποιήσομαι, 335
 τάξω δ' ὅπωσ ἄν τὸν Μυκηναίων στρατὸν
 πολλῆι δέχωμαι χειρί· πρῶτα μὲν σκοποῦσ
 πέμψω πρὸσ αὐτόν, μὴ λάθῃ με προσπεσῶν·
 ταχὺσ γὰρ Ἄργει πᾶσ ἀνὴρ βοηδρόμοσ·
 μάντεισ τ' ἄθροίκασ θύσομαι. σὺ δ' ἐσ δόμουσ 340
 σὺν παισὶ χώρει, Ζηνὸσ ἐσχάραν λιπῶν.
 εἰσὶν γὰρ οἷ σου, κᾶν ἐγὼ θυραίοσ ὦ,
 μέριμναν ἔξουσ'. ἀλλ' ἴθ' ἐσ δόμουσ, γέρον.
 Ιο. οὐκ ἄν λίπομι βωμόν, εὐξόμεσθα δὲ
 ἰκέται μένοντεσ ἐνθάδ' εὖ πρᾶξαι πόλιν. 345

319 suspectum habuit Wecklein, del. Diggle 320 θάνω Brodaeus:
 θάνης L 322 ἀρῶ Elmsley: αἶρω L 324 εὐκλεῆσ Wecklein cl. Ion
 1575, Or. 250 336 θ' Elmsley 340 δ' Lenting 344 εὐξόμεσθα
 Cobet: ἐξόμεσθα L: ἐξόμεσθα Elmsley: uide ICS 6.1 (1981) 87 δὲ
 Kirchhoff: δῆ ὚

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

- ὄταν δ' ἀγώνος τοῦδ' ἀπαλλαχθῆς καλῶς,
 ἴμεν πρὸς οἴκους. θεοῖσι δ' οὐ κακίους
 χρώμεσθα συμμάχοισιν Ἀργείων, ἄναξ·
 τῶν μὲν γὰρ Ἥρα προστατεῖ, Διὸς δάμαρ,
 ἡμῶν δ' Ἀθάνα. φημὶ δ' εἰς εὐπραξίαν 350
 καὶ τοῦθ' ὑπάρχειν, θεῶν ἀμεινόνων τυχεῖν·
 νικωμένη γὰρ Παλλὰς οὐκ ἀνέξεται.
- Χο. εἰ σὺ μέγ' αὐχεῖς, ἔτεροι [στρ.
 σοῦ πλέον οὐ μέλονται,
 ξεῖν' <ἀπ'> Ἀργόθεν ἐλθῶν, 355
 μεγαληγορίαῖσι δ' ἐμὰς φρένας οὐ φοβήσεις.
 μήπω ταῖς μεγάλαισιν οὐ-
 τω καὶ καλλιχόροις Ἀθά-
 ναις εἴη. σὺ δ' ἄφρων ὃ τ' Ἀρ- 360
 γει Cθενέλου τύραννος·
- ὄς πόλιν ἐλθὼν ἑτέραν [ἀντ.
 οὐδὲν ἐλάσσον' Ἀργους
 θεῶν ἰκτῆρας ἀλάτας
 καὶ ἐμὰς χθονὸς ἀντομένους ξένος ὦν βιαίως 365
 ἔλκεῖς, οὐ βασιλεῦσιν εἴ-
 ξας, οὐκ ἄλλο δίκαιον εἰ-
 πῶν· ποῦ ταῦτα καλῶς ἂν εἴ-
 η παρά γ' εὐφρονοῦσιν; 370
- εἰρήνα μὲν ἔμοιγ' ἀρέ- [ἐπιωιδ.
 σκει· σοὶ δ', ὦ κακόφρων ἄναξ,
 λέγω, εἰ πόλιν ἤξεις,
 οὐχ οὕτως ἂ δοκεῖς κυρή-
 σεις· οὐ σοὶ μόνωι ἔγχος οὐδ' 375

346 ἀπαλλαχθῆς Tr²: -χθῆ L

Elmsley: ἀθηνα L

359 ἀθάναις Tr²: ἀθῆν- L

372 σοὶ Canter: σὺ L: cf. Hec. 1232

350 Ἀθάνα praemonente Porson

355 <ἀπ'> Erfurdt, qui etiam <ὦ> ξεῖν' conii.

365 ἀντομένους Nauck: ἀντεχομένους L

κακόφρον Tr¹ uel Tr²

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

ιτέα κατάχαλκός ἐστιν.

ἀλλ', ὦ πολέμων ἔρα-
 στά, μή μοι δορὶ συνταρά-
 ξης τὰν εὖ χαρίτων ἔχου-
 σαν πόλιν, ἀλλ' ἀνάχου.

380

Ιο. ὦ παῖ, τί μοι σύννοιαν ὄμμασιν φέρων
 ἦκεις; νέον τι πολεμίων λέξεις πέρι;
 μέλλουσιν ἢ πάρεισιν ἢ τί πυνθάνη;
 οὐ γάρ τι μὴ ψεύσης γε κήρυκος λόγους·
 ὁ γὰρ στρατηγός εὐτυχῆς τὰ πρόσθεν ὦν
 εἶσιν, κάφ' οἶδα, καὶ μάλ' οὐ μικρὸν φρονῶν
 ἐς τὰς Ἀθήνας. ἀλλὰ τοι φρονημάτων
 ὁ Ζεὺς κολαστῆς τῶν ἄγαν ὑπερφρόνων.

385

Δη. ἦκει στρατεύμ' Ἀργεῖον Εὐρυςθεὺς τ' ἀναξ·
 ἐγὼ νιν αὐτὸς εἶδον. ἄνδρα γὰρ χρεῶν,
 ὅστις στρατηγεῖν φησ' ἐπίσταςθαι καλῶς,
 οὐκ ἀγγέλοισι τοὺς ἐναντίους ὄρᾶν.
 πεδία μὲν οὖν γῆς ἐς τὰδ' οὐκ ἐφήκέ πω
 στρατόν, λεπαίαν δ' ὀφρῦνὴν καθήμενος
 σκοπεῖ (δόκησιν δὴ τὸδ' ἂν λέγοιμί σοι)
 ποῖαι προσάξει στρατόπεδον †τὰ νῦν δορός†
 ἐν ἀσφαλεῖ τε τῆσδ' ἰδρύσεται χθονός.
 καὶ τὰμὰ μέντοι πάντ' ἄραρ' ἦδη καλῶς·
 πόλις τ' ἐν ὄπλοισι σφάγια θ' ἠτοιμασμένα

390

395

376 ἐστιν del. Blomfield 377 ὦ Canter: οὐ L ἐραστά Musgrave:
 -στάς L 378 συνταράξης Barnes: -ξεις L 379 εὖ χαρίτων Elmsley:
 εὐχαρίστου L 382 λέξεις Kirchhoff: λέγεις L 384 ψεύσης Murray:
 ψεύση (uef' -ου) L: ψεύσει ce... λόγος (λόγος iam Stephanus) Elmsley
 385 πρόσθεν ὦν Tyrwhitt: πρὸς θεῶν L: cf. 863 386 εἶσιν Elmsley:
 ἐστιν L^c, -τι L 387 τοι Wecklein: τῶν L: uide Denniston, GP 549, et
 A. Pe. 827 388 ὑπερκόπων Schroeder (~ Stob. 3. 22. 18): cf. A. Pe.
 827-8 Ζεὺς τοι κολαστῆς τῶν ὑπερκόπων (-κόπων Blomfield) ἄγαν / φρονη-
 μάτων ἐπεστιν 393 τὰδ' Stephanus: τὸδ' L 394 λεπαίαν Stiblinus:
 λεπάραν L 396 τοῦνθένδ' ὄροι dubitanter Diggle (ὄροι iam Reiske)

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔστηκεν οἷς χρῆ ταῦτα τέμνεσθαι θεῶν,	400
θυηπολείται δ' ἄστῳ μάντεων ὕπο.	401
χρησμῶν δ' αἰδοὺς πάντας εἰς ἓν ἀλίσας	403
ἤλεγξα καὶ βέβηλα καὶ κεκρυμμένα	
[λόγια παλαιὰ τῆιδε γῆι σωτήρια].	405
καὶ τῶν μὲν ἄλλων διάφορ' ἐστὶ θεσφάτοις	
πόλλ'. ἐν δὲ πᾶσι γνώμα ταυτὸν ἐμπρέπει·	
σφάξαι κελεύουσίν με παρθένον κόρη	
Δήμητρος, ἣτις ἐστὶ πατρὸς εὐγενοῦς,	409
τροπαϊὰ τ' ἐχθρῶν καὶ πόλει σωτηρίαν.	402
ἐγὼ δ' ἔχω μὲν, ὡς ὄραϊς, προθυμίαν	410
τοσῆνδ' ἐς ὑμᾶς· παῖδα δ' οὔτ' ἐμὴν κτενῶ	
οὔτ' ἄλλον ἀστῶν τῶν ἐμῶν ἀναγκάσω	
ἄκονθ'. ἐκὼν δὲ τίς κακῶς οὔτω φρονεῖ,	
ὅστις τὰ φίλτατ' ἐκ χειρῶν δώσει τέκνα;	
καὶ νῦν πυκνὰς ἂν συστάσεις ἂν εἰσίδοις,	415
τῶν μὲν λεγόντων ὡς δίκαιος ἢ ξένοις	
ικέταις ἀρήγειν, τῶν δὲ μωρίαν ἐμοῦ	
κατηγορούντων· εἰ δὲ μὴ δράσω τόδε,	
οἰκείος ἤδη πόλεμος ἐξαρτύεται.	
ταῦτ' οὖν ὄρα σὺ καὶ συνεχέερισχ' ὅπως	420
αὐτοὶ τε σωθήσεσθε καὶ πέδον τόδε,	
καγὼ πολίταις μὴ διαβληθήσομαι.	
οὐ γὰρ τυραννίδ' ὥστε βαρβάρων ἔχω·	
ἀλλ', ἦν δίκαια δρῶ, δίκαια πείσομαι.	
Χο. ἀλλ' ἢ πρόθυμον οὐσαν οὐκ ἔαι θεὸς	425
ξένοις ἀρήγειν τήνδε χρήζουσιν πόλιν;	

402 uide post 409 405 del. Wilamowitz κεχρησμένα Wecklein
406 θεσφάτοις Kirchhoff: θεσφάτων L 407 πᾶσι Σ Triclin. S. Ant.
174, Tr. 593: πάντων L 408 κόρη Barnes: κόρη L 402 post 409
praemonente Murray traī. Diggle (similis fit orationi clausula 491); ceterum
post 400 traī. Tyrwhitt, del. Dindorf σωτηρίαν Diggle: σωτήρια L: cf.
72 411 κτενῶ praemonente Porson Elmsley: κτανῶ L 415 πυκνὰς
Dobree: πικρὰς L: uide Dawe, Coll. and Invest. of mss of Aesch. 70
416 δίκαιος Dobree: -ον L, quo seruato ἦν Schaefer 417 ἐμοῦ
Elmsley: ἐμῆν L 426 χρήζουσιν Herwerden: -ουσαν L

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

Ιο. ὦ τέκν', ἔοιγμεν ναυτίλοισιν οἵτινες
 χειμῶνος ἐκφυγόντες ἄγριον μένος
 ἐς χεῖρα γῆι συνήψαν, εἶτα χερσὸθεν
 πνοαῖσιν ἠλάθησαν ἐς πόντον πάλιν. 430
 οὕτω δὲ χῆμεις τῆσδ' ἀπωθούμεσθα γῆς
 ἤδη πρὸς ἀκταῖς ὄντες ὡς σεσωμένοι.
 οἴμοι· τί δῆτ' ἔτερψας ὦ τάλαινά με
 ἐλπίς τότ', οὐ μέλλουσα διατελεῖν χάριν;
 συγγνωστὰ γάρ τοι καὶ τὰ τοῦδ', εἰ μὴ θέλει 435
 κτείνειν πολιτῶν παῖδας, αἰνέσαι δ' ἔχω
 καὶ τὰνθάδ'· εἰ θεοῖσι δὴ δοκεῖ τάδε
 πράσσειν ἔμ', οὔτοι σοί γ' ἀπόλλυται χάρις.
 ὦ παῖδες, ὑμῖν δ' οὐκ ἔχω τί χρήσομαι.
 ποῖ τρεφόμεσθα; τίς γὰρ ἄστεπτος θεῶν; 440
 ποῖον δὲ γαίας ἔρκος οὐκ ἀφίγμεθα;
 ὀλούμεθ', ὦ τέκν', ἐκδοθησόμεσθα δῆ.
 κάμοῦ μὲν οὐδὲν εἶ με χρῆ θανεῖν μέλει,
 πλὴν εἴ τι τέρψω τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς θανῶν·
 ὑμᾶς δὲ κλαίω καὶ κατοικτίρω, τέκνα, 445
 καὶ τὴν γεραῖαν μητέρ' Ἀλκμήνην πατρός.
 ὦ δυστάλαινα τοῦ μακροῦ βίου σέθεν,
 τλήμων δὲ καγὼ πολλὰ μοχθήσας μάτην.
 χρῆν χρῆν ἄρ' ἡμᾶς ἀνδρὸς εἰς ἐχθροῦ χέρας
 περόντας αἰσχροῦς καὶ κακῶς λιπεῖν βίον. 450
 ἀλλ' οἷσθ' ὃ μοι σύμπραξον· οὐχ ἅπανα γὰρ
 πέφευγεν ἐλπίς τῶνδὲ μοι σωτηρίας.
 ἔμ' ἔκδος Ἀργείοισιν ἀντὶ τῶνδ', ἀναξ,
 καὶ μήτε κινδύνευε σωθῆτω τέ μοι
 τέκν'· οὐ φιλεῖν δεῖ τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἴτω. 455
 μάλιστα δ' Εὐρυςθεύς με βούλοισ' ἂν λαβῶν

427 ναυτίλοισιν apogr. Par., Aldina: -ἰλλ- L 430 πνοαῖσιν ed.
 Heruag.²: πνοιαῖσιν L 435 θέλει Elmsley: θέλοι L 436 αἰνέσαι
 Valckenaer: -cac L 437 <δέ> θεοῖσι Hermann 438 σὴ Elmsley, sed
 cf. Rh. 338 443 κάμοι Stephanus 451 ἅπανα Stephanus: ἅπανι L
 454 κινδύνευε Tr¹: -εὔω L^{uv} 456 δ' ἐμὲ βούλοισ' ἂν Eū- Bothe

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

- τὸν Ἡράκλειον κύμμαχον καθυβρίσαι·
 σκαῖος γὰρ ἀνήρ. τοῖς σοφοῖς δ' εὐκτὸν σοφῶι
 ἔχθραν συνάπτειν, μὴ ἀμαθεῖ φρονήματι·
 πολλῆς γὰρ αἰδοῦς καὶ δίκης τις ἂν τύχοι. 460
- Χο. ὦ πρέσβυ, μὴ νυν τήνδ' ἐπαιτιῶ πόλιν·
 τάχ' ἂν γὰρ ἡμῖν ψευδὲς ἀλλ' ὅμως κακὸν
 γένοιτ' ὄνειδος ὡς ξένους προυδώκαμεν.
- Δη. γενναῖα μὲν τὰδ' εἶπας ἀλλ' ἀμήχανα.
 οὐ σοῦ χατίζων δεῦρ' ἄναξ στρατηλατεῖ· 465
 τί γὰρ γέροντος ἀνδρὸς Εὐρυςθεῖ πλέον
 θανόντος; ἀλλὰ τοῦδε βούλεται κτανεῖν.
 δεινὸν γὰρ ἔχθροῖς βλαστάνοντες εὐγενεῖς,
 νεανῖαι τε καὶ πατρὸς μεμνημένοι
 λύμης· ἃ κείνον πάντα προσκοπεῖν χρεῶν. 470
 ἀλλ' εἴ τιν' ἄλλην οἶσθα καιριωτέραν
 βουλὴν ἐτοίμαζ', ὡς ἔγωγ' ἀμήχανος
 χρησμῶν ἀκούσας εἰμὶ καὶ φόβου πλέως.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ

- ξένοι, θράσος μοι μηδὲν ἐξόδοις ἐμαῖς
 προσθήτε· πρῶτον γὰρ τόδ' ἐξαιτήσομαι· 475
 γυναικὶ γὰρ σιγῇ τε καὶ τὸ σωφρονεῖν
 κάλλιστον εἶσω θ' ἤσυχον μένειν δόμων.
 τῶν σῶν δ' ἀκούσας, Ἰόλεως, στεναγμάτων
 ἐξῆλθον, οὐ ταχθεῖσα πρεσβεῦειν γένους,
 ἀλλ', εἰμὶ γάρ πως πρόσφορος, μέλει δέ μοι 480
 μάλιστ' ἀδελφῶν τῶνδε κάμαυτῆς πέρι,
 θέλω πυθέσθαι μὴ 'πὶ τοῖς πάλαι κακοῖς
 προσκείμενόν τι πῆμα σὴν δάκνει φρένα.
- Ιο. ὦ παῖ, μάλιστα σ' οὐ νεωστὶ δὴ τέκνων
 τῶν Ἡρακλείων ἐνδίκως αἰνεῖν ἔχω. 485

458 ἀνήρ Elmsley: ἀ- L 460 τύχοι Tyrwhitt: τύχη L 461 τῶνδ'
 Valckenaer 462 ψευδὲς Nauck: ψεύδος L 470 λύμης Elmsley:
 λύμας L 474ⁿ Παρθένος praemontente Elmsley Diggle: μακαρία L hic
 et ubique 477 θ' Elmsley: δ' L 481 post πέρι dist. Pearson cl.
 532, post ἀδελφῶν uulgo

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

ἡμῖν δὲ δόξας εὖ προχωρῆσαι δρόμος
 πάλιν μεθέστηκε· αὐθις ἐς τὰμήχανον·
 χρησμάτων γὰρ ὠιδούς φησι σημαίνειν ὄδε
 οὐ ταῦρον οὐδὲ μόσχον ἀλλὰ παρθένον
 σφάζει κόρηι Δήμητρος ἥτις εὐγενής, 490
 εἰ χρή μὲν ἡμᾶς, χρή δὲ τήνδ' εἶναι πόλιν.
 ταῦτ' οὖν ἀμηχανοῦμεν· οὔτε γὰρ τέκνα
 σφάζειν ὄδ' αὐτοῦ φησιν οὔτ' ἄλλου τινός.
 κάμοι λέγει μὲν οὐ σαφῶς, λέγει δέ πως,
 εἰ μή τι τούτων ἐξαμηχανήσομεν, 495
 ἡμᾶς μὲν ἄλλην γαίαν εὐρίσκειν τινά,
 αὐτὸς δὲ σῶσαι τήνδε βούλεσθαι χθόνα.
 Πα. ἐν τῶιδε κἀχόμεσθα σωθῆναι λόγῳ;
 Ιο. ἐν τῶιδε, τᾶλλα γ' εὐτυχῶς πεπραγότες.
 Πα. μή νυν τρέσῃς ἔτ' ἐχθρὸν Ἀργείων δόρῳ· 500
 ἐγὼ γὰρ αὐτῇ πρὶν κελευσθῆναι, γέρον,
 θνήσκειν ἐτοίμη καὶ παρίστασθαι σφαγῆι.
 τί φήσομεν γάρ, εἰ πόλις μὲν ἀξιοῖ
 κίνδυνον ἡμῶν οὔνεκ' αἴρεσθαι μέγαν,
 αὐτοὶ δὲ προστιθέντες ἄλλοις πόνους, 505
 παρόν σφε σῶσαι, φευξόμεσθα μὴ θανεῖν;
 οὐ δῆτ', ἐπεὶ τοι καὶ γέλωτος ἄξια,
 στένειν μὲν ἰκέτας δαιμόνων καθημένους,
 πατρὸς δ' ἐκείνου φύντας οὐ πεφύκαμεν
 κακοὺς ὀρᾶσθαι· ποῦ τὰδ' ἐν χρηστοῖς πρέπει; 510
 κάλλιον, οἶμαι, τῆσδ'—ὄ μὴ τύχοι ποτέ—
 πόλεως ἀλόουσης χεῖρας εἰς ἐχθρῶν πεσεῖν
 κᾶπειτ' ἄτιμα πατρὸς οὔσαν εὐγενοῦς

486 δρόμος Jacobs: δόμος L 490 κόρηι Δήμητρος Pierson: κελεύειν
 μητρὸς L 491 χρή...χρή Hermann: χρήν...χρήν L 493 σφάζειν
 Elmsley: σφάζειν L 494 δὲ post κάμοι add. (ut uid.) Tr² pot. qu. L
 497 βούλεσθαι Reiske: βούλεται L 498 κἀχόμεσθα Elmsley: κεύχ- L
 500 Ἀργείων Elmsley: ἀργείων L 502 ἔτοιμος Dobree
 504 αἴρεσθαι Elmsley: αἰρείσθαι L 506 σφε σῶσαι Nauck: σεσῶσθαι L
 511 ὄ Lenting: ᾄ L: uide Studies 104 513 κᾶπειτ' ἄτιμα Kirchhoff:
 κᾶπειτα τινὰ L: δὲ (ut uid.) super τι- scr. L^c (h.e. δὲ τινὰ, non quod scr. P^c
 δεινὰ)

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

- παθούσαν Ἄιδην μηδὲν ἦσσαν εἰσιδεῖν.
 ἀλλ' ἐκπεσοῦσα τῆσδ' ἀλητεύσω χθονός; 515
 κοῦκ αἰσχυνοῦμαι δῆτ', ἔαν δῆ τις λέγηι
 Τί δεῦρ' ἀφίκεσθ' ἱκεσίοισι σὺν κλάδοις
 αὐτοὶ φιλοψυχούντες; ἔξιτε χθονός·
 κακοῖς γὰρ ἡμεῖς οὐ προσωφελήσομεν.
 ἀλλ' οὐδὲ μέντοι, τῶνδε μὲν τεθνηκότων, 520
 αὐτῇ δὲ σωθεῖς, ἐλπίδ' εὖ πράξειν ἔχω·
 πολλοὶ γὰρ ἦδη τῆιδε προὔδοσαν φίλους.
 τίς γὰρ κόρην ἔρημον ἢ δάμαρτ' ἔχειν
 ἢ παιδοποιεῖν ἐξ ἐμοῦ βουλήσεται;
 οὐκουν θανεῖν ἄμεινον ἢ τούτων τυχεῖν 525
 ἀναξίαν; ἄλληι δὲ κἂν πρόποιτινὶ
 μᾶλλον τάδ', ἦτις μὴ ἴσιμος ὡς ἐγώ.
 ἤγεισθ' ὅπου δεῖ σῶμα καταθανεῖν τόδε
 καὶ στεμματοῦτε καὶ †κατάρχεσθ' εἰ δοκεῖ†·
 νικᾶτε δ' ἐχθρούς· ἦδε γὰρ ψυχὴ πάρα 530
 ἐκοῦσα κοῦκ ἄκουσα, κᾶξαγγέλλομαι
 θνήσκειν ἀδελφῶν τῶνδε κάμαυτῆς ὑπερ.
 εὐρημα γὰρ τοι μὴ φιλοψυχοῦς' ἐγὼ
 κάλλιστον ἠῦρηκ', εὐκλεῶς λιπεῖν βίον.
 Xo. φεῦ φεῦ, τί λέξω παρθένου μέγαν λόγον 535
 κλύων, ἀδελφῶν ἢ πάρος θέλει θανεῖν;
 τούτων τίς ἂν λέξειε γενναίους λόγους
 μᾶλλον, τίς ἂν δράσειεν ἀνθρώπων ἔτι;
 Io. ὦ τέκνον, οὐκ ἔστ' ἄλλοθεν τὸ σὸν κᾶρα 540
 ἀλλ' ἐξ ἐκείνου· σπέρμα τῆς θείας φρενὸς
 πέφυκας Ἡράκλειον· οὐδ' αἰσχύνομαι
 τοῖς σοῖς λόγοις, τῇ τύχῃ δ' ἀλγύνομαι.
 ἀλλ' ἦι γένοιτ' ἂν ἐνδικωτέρως φράσω·
 πάσας ἀδελφὰς τῆσδε δεῦρο χρή καλεῖν,

515 ἀλητεύσω Stephanus: -εύω L 519 κακοῖς Blaydes: κακοῦς L
 526 κἂν Elmsley: καὶ L πρόποι Scaliger: πρόπει L 528 ὅποι
 Dobree 529 κατάρχετ' dubitanter Elmsley u. del. Herwerden
 540 post ἐκείνου dist. Pearson 541 Ἡράκλειον Hartung
 (-εἰος iam Elmsley): -ῆος L

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

- καίθ' ἢ λαχοῦσα θνητικέτω γένους ὑπερ- 545
 cέ δ' οὐ δίκαιον κατθανεῖν ἄνευ πάλου.
- Πα. οὐκ ἂν θάνοιμι τῆι τύχῃ λαχοῦς' ἐγώ·
 χάρις γὰρ οὐ πρόσεστι· μὴ λέξηςις, γέρον.
 ἀλλ', εἰ μὲν ἐνδέχεσθε καὶ βούλεσθέ μοι
 χρῆσθαι προθύμωι, τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἐγὼ 550
 δίδωμ' ἐκούσα τοῖσδ', ἀναγκασθεῖσα δ' οὔ.
- Ιο. φεύ·
 ὄδ' αὖ λόγος σοι τοῦ πρὶν εὐγενέστερος,
 κακείνος ἦν ἄριστος· ἀλλ' ὑπερφέρεις
 τόλμηι τε τόλμαν καὶ λόγωι χρηστῶι λόγον. 555
 οὐ μὴν κελεύω γ' οὐδ' ἀπεννέπω, τέκνον,
 θνήσκειν σ'· ἀδελφοὺς <δ'> ὠφελεῖς θανοῦσα σούς.
- Πα. σοφῶς †κελεύεις†· μὴ τρέσηςις μιάσματος
 τοῦμοῦ μετασχεῖν, ἀλλ' ἐλευθέρως θάνω,
 ἐπεὶ σφαγῆς γε πρὸς τὸ δεινὸν εἴμ' ἐγώ, 559
 εἵπερ πέφυκα πατρός οὐπερ εὔχομαι· 563
 ἔπου δέ, πρέσβυ· σῆι γὰρ ἐνθανεῖν χερὶ 560
 θέλω, πέπλοισ δὲ σῶμ' ἐμὸν κρύψον παρών. 561
- Ιο. οὐκ ἂν δυναίμην σῶι παρεστάναι μόρωι. 564
- Πα. σὺ δ' ἀλλὰ τοῦδε χρῆμιζε, μὴ μ' ἐν ἀρένων
 ἀλλ' ἐν γυναικῶν χερσὶν ἐκπνεῦσαι βίον. 565
- Δη. ἔσται τάδ', ὧ τάλαινα παρθένων, ἐπεὶ
 καμοὶ τόδ' αἰσχρόν, μὴ σε κοσμεῖσθαι καλῶς,
 πολλῶν ἕκατι, τῆς τε σῆς εὐψυχίας
 καὶ τοῦ δικαίου. τλημονεστάτην δέ σε 570
 πασῶν γυναικῶν εἶδον ὀφθαλμοῖς ἐγώ.
 ἀλλ', εἴ τι βούληι, τούσδε τὸν γέροντά τε
 χῶρει προσειπούς' ὑστάτοις προσφθέγμασι.

549 βούλεσθέ Tr²: -οισθέ L 550 προθύμωι Barnes: -μωσ L
 557 σ' Reiske: γ' L <δ'> Barnes 558ⁿ Πα.] μα. Tr¹: om. L
 558 ἔλεσας Nauck, παραινεῖς Rauchenstein 562-3 post 559 trai.
 Schenkl 564ⁿ Ιο. Tr¹: om. L 564 σῶ Tr²: σὴν <L>P 567ⁿ Δη.
 Heath: Ιο. L 568 κοσμήσαι Tr² 573 ὑστάτοις προσφθέγμασι
 Blomfield: ὑστατον πρόσφθεγμά μοι L

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

- Πα. ὦ χαίρε, πρέσβυ, χαίρε καὶ δίδασκέ μοι
 τοιούσδε τούσδε παῖδας, ἐς τὸ πᾶν σοφούς, 575
 ὥσπερ σύ, μηδὲν μᾶλλον ἄρκέουσι γάρ.
 πειρῶ δὲ σῶσαι μὴ θανεῖν, πρόθυμος ὦν·
 σοὶ παῖδες ἔσμεν, καὶν χεροῖν τεθράμμεθα·
 ὀρᾶις δὲ καμὲ τὴν ἐμὴν ὦραν γάμου
 διδοῦσαν, ἀντὶ τῶνδε κατθανουμένην. 580
 ὑμεῖς τ', ἀδελφῶν ἢ παρούς' ὀμιλία,
 εὐδαιμονοῖτε καὶ γένοιθ' ὑμῖν ὄσων
 ἡμῆ πάροιθε καρδία σφαλῆσεται.
 καὶ τὸν γέροντα τὴν τ' ἔσω γραῖαν δόμων
 τιμᾶτε πατρὸς μητέρ' Ἀλκμήνην ἐμοῦ 585
 ξένους τε τούσδε. κἄν ἀπαλλαγὴ πόνων
 καὶ νόστος ὑμῖν εὐρεθῆι ποτ' ἐκ θεῶν,
 μέμνησθε τὴν σῶτειραν ὡς θάψαι χρεῶν·
 κάλλιστά τοι δίκαιον· οὐ γὰρ ἐνδεῆς
 ὑμῖν παρέστην ἀλλὰ προύθανον γένους. 590
 τὰδ' ἀντὶ παίδων ἐστὶ μοι κειμήλια
 καὶ παρθενείας, εἴ τι δὴ κατὰ χθονός.
 εἴη γε μέντοι μηδέν· εἰ γὰρ ἔξομεν
 κακῆ μερίμνας οἱ θανούμενοι βροτῶν,
 οὐκ οἶδ' ὅποι τις τρέψεται· τὸ γὰρ θανεῖν 595
 κακῶν μέγιστον φάρμακον νομίζεται.
 Ἰο. ἀλλ', ὦ μέγιστον ἐκπρέπους' εὐψυχίαι
 πασῶν γυναικῶν, ἴσθι, τιμιωτάτη
 καὶ ζῶς' ὑφ' ἡμῶν καὶ θανοῦς' ἔσθι πολύ.
 καὶ χαίρε· δυσφημεῖν γὰρ ἄζομαι θεᾶν 600
 ἣ σὸν κατήρκεται σῶμα, Δῆμητρος κόρην.
 ὦ παῖδες, οἰχόμεσθα· λύεται μέλη
 λύπη· λάβετε καὶ ἔδραν μ' ἐρείσατε

576 ἄρκέουσι Stephanus: ἀρέσκουσι L 583 σφαλῆσεται Badham:
 σφαγήσεται L 585 τιμᾶτε apogr. Flor., Scaliger: τιμῶτε L
 592 κάτω Stob. 4. 52. 25 595 οἶδα πῆ Stob. 597 εὐψυχίαι Scaliger
 (-ία P²): -ίας L 600 θεᾶν Tr¹: θεὸν L 602 λύεται Milton: δύνεται L

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

- αὐτοῦ πέπλοις τοῖσδε κρύψαντες, τέκνα.
ὥς οὔτε τούτοις ἦδομαι πεπραγμένοι 605
χρησμοῦ τε μὴ κρανθέντος οὐ βιώσιμον·
μείζων γὰρ ἄτη· κυμφορὰ δὲ καὶ τάδε.
- Χο. οὔτινά φημι θεῶν ἄτερ ὄλβιον, οὐ βαρύποτμον, [στρ.
ἄνδρα γενέσθαι·
οὐδὲ τὸν αὐτὸν αἰεὶ ἴμβεβάναι δόμον 610
εὐτυχίαι· παρὰ δ' ἄλλαν ἄλλα
μοῖρα διώκει.
τὸν μὲν ἀφ' ὑψηλῶν βραχὺν ὤικισε,
τὸν δ' ἰσότηταν εὐδαιμόνα τεύχει.
μόρσιμα δ' οὔτι φυγεῖν θέμις, οὐ σοφί- 615
αι τις ἀπώσεται, ἀλλὰ μάταν ὁ πρό-
θυμος αἰεὶ πόνον ἔξει.
- ἀλλὰ σὺ μὴ προπεσῶν τὰ θεῶν φέρε μηδ'
ὑπεράλγει [ἀντ.
φροντίδα λύπαι· 620
εὐδόκιμον γὰρ ἔχει θανάτου μέρος
ἀ μελέα πρό τ' ἀδελφῶν καὶ γᾶς,
οὐδ' ἀκλεῆς νιν
δόξα πρὸς ἀνθρώπων ὑποδέξεται·
ἀ δ' ἀρετὰ βαίνει διὰ μόχθων. 625
ἄξια μὲν πατρός, ἄξια δ' εὐγενί-
ας τάδε γίγνεται· εἰ δὲ κέβεις θανά-
τους ἀγαθῶν, μετέχω σοι.

604 τέκνα] κάρα Diggle: cf. Su. 111, 286, Herc. 1198, IT 1207, Ion 967, S. Ai. 246 - 610 ἴμβεβάναι Pearson: βεβάναι L: ad aphaeresin uide CQ n.s. 22 (1972) 244 n. 3 611 ἄλλαν Scidler: ἄλλον L 614 ἀλίταν uel -έταν Tr²; ἀτίταν Lobeck, (δέ) πένητ' Elmsley 615 οὔτε Stob. 1. 5. 6 619 προπεσῶν Kirchhoff: πρὸς πεσῶν L: πιτῶν Tr²⁸, unde προπίτνων Elmsley φέρε Elmsley: ὑπερ L 622 πρό τ' ἀδ- Barnes: πρὸς τ' ἀδ- (L²)P: πρὸς ἀδ- Tr² 626 εὐγενίας Tr²: -είας L

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΘΕΡΑΠΩΝ

- ὦ τέκνα, χαίρετ'· Ἴόλεως δὲ ποῦ γέρων 630
 μήτηρ τε πατρὸς τῆσδ' ἔδρας ἀποστατεῖ;
 Io. πάρεσμεν, οἷα δὴ γ' ἐμοῦ παρουσία.
 Θε. τί χρῆμα κείαι καὶ κατηφές ὄμμ' ἔχεις;
 Io. φροντίς τις ἦλθ' οἰκείος, ἦι συνειχόμεν.
 Θε. ἔπαιρέ νυν σεαυτόν, ὄρθωσον κάρα. 635
 Io. γέροντές ἐσμεν κοῦδαμῶς ἐρρώμεθα.
 Θε. ἦκω γε μέντοι χάρμα σοι φέρων μέγα.
 Io. τίς δ' εἶ σύ; ποῦ σοι συντυχῶν ἀμνημονῶ;
 Θε. Ὕλλου πενέστης· οὐ με γιγνώσκεις ὄρων;
 Io. ὦ φίλταθ', ἦκεῖς ἄρα σωτήρ νῶιν βλάβης; 640
 Θε. μάλιστα· καὶ πρός γ' εὐτυχεῖς τὰ νῦν τάδε.
 Io. ὦ μήτηρ ἐσθλοῦ παιδός, Ἀλκμήνην λέγω,
 ἔξελθ', ἄκουσον τοῦδε φιλάτου λόγου.
 πάλαι γὰρ ὠδίνουσα τῶν ἀφιγμένων
 ψυχὴν ἐτήκου νόστος εἰ γενήσεται. 645

ΑΛΚΜΗΝΗ

- τί χρῆμ' αὐτῆς πᾶν τόδ' ἐπλήσθη στέγος,
 Ἴόλαε; μὴν τίς σ' αὐ βιάζεται παρῶν
 κήρυξ ἀπ' Ἄργους; ἀσθενῆς μὲν ἦ γ' ἐμὴ
 ῥώμη, τοσόνδε δ' εἰδέναι σε χρή, ξένε· 650
 οὐκ ἔστ' ἄγειν σε τοῦσδ' ἐμοῦ ζώσης ποτέ.
 ἦ τάρ' ἐκείνου μὴ νομιζοίμην ἐγὼ
 μήτηρ ἔτ'· εἰ δὲ τῶνδε προσθίξῃ χερί,
 δυοῖν γερόντοι οὐ καλῶς ἀγωνιῆι.
 Io. θάρσει, γεραιά, μὴ τρέσῃς· οὐκ Ἄργόθεν
 κήρυξ ἀφίκεται πολεμίους λόγους ἔχων. 655

631 τε Musgrave: δὲ L 634 ἦλθ' Barnes: ἦλθεν L συνειχόμεν
 Elmsley: -εσχόμεν L 640 ἦκεῖς apogr. Par.: ἦκεῖς L νῶιν σωτήρ
 Porson 643 τοῦδε Elmsley: τοῦσδε L 646-7 sunt qui post στέγος
 non post Ἴόλαε interrogationem statuant 649 τοσόνδε δ' Tr²: τοσόνδ' L
 σε χρή Dobree: σ' ἐχρήν L 652 προσθίξῃ Elmsley: -ξείσ L

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

- Αλ. τί γὰρ βοήν ἔστῃσας ἄγγελον φόβου;
 Ιο. σὺ πρόσθε ναοῦ τοῦδ' ὅπως βαιῆς πέλας.
 Αλ. οὐκ ἴσμεν ἡμεῖς ταῦτα· τίς γάρ ἐσθ' ὄδε;
 Ιο. ἦκοντα παῖδα παιδὸς ἀγγέλλει κέθεν.
 Αλ. ὦ χαῖρέ καὶ σὺ τοῖσδε τοῖς ἀγγέλμασιν. 660
 ἀτὰρ τί χῶραι τῆιδε προσβαλὼν πόδα
 ποῦ νῦν ἄπεστι; τίς νιν εἶργε συμφορὰ
 σὺν σοὶ φανέντα δεῦρ' ἐμὴν τέρψαι φρένα;
 Θε. στρατὸν καθίζει τάσσεταί θ' ὄν ἦλθ' ἔχων.
 Αλ. τοῦδ' οὐκέθ' ἡμῖν τοῦ λόγου μέτεστι δῆ. 665
 Ιο. μέτεστιν· ἡμῶν δ' ἔργον ἱστορεῖν τάδε.
 Θε. τί δῆτα βούλῃ τῶν πεπραγμένων μαθεῖν;
 Ιο. πόσον τι πλῆθος συμμάχων πάρεστ' ἔχων;
 Θε. πολλούς· ἀριθμὸν δ' ἄλλον οὐκ ἔχω φράσαι.
 Ιο. ἴσασιν, οἶμαι, ταῦτ' Ἀθηναίων πρόμοι. 670
 Θε. ἴσασι, καὶ δὴ λαιὸν ἔστηκεν κέρας.
 Ιο. ἦδη γὰρ ὡς ἐς ἔργον ὤπλισται στρατός;
 Θε. καὶ δὴ παρήκται σφάγια τάξεων ἕκασ.
 Ιο. πόσον τι δ' ἔστ' ἄπωθεν Ἀργείων δόρυ;
 Θε. ὥστ' ἐξοράσθαι τὸν στρατηγὸν ἐμφανῶς. 675
 Ιο. τί δρῶντα; μῶν τάσσοντα πολεμίων στίχας;
 Θε. ἠικάζομεν ταῦτ'· οὐ γὰρ ἐξηκούομεν.
 ἀλλ' εἴμ' ἐρήμους δεσπότας τοῦμὸν μέρος
 οὐκ ἂν θέλοιμι πολεμίοισι συμβαλεῖν.
 Ιο. κἄγωγε σὺν σοί· ταῦτὰ γὰρ φροντίζομεν, 680
 φίλοις παρόντες, ὡς εἰοίμεν, ὠφελεῖν.
 Θε. ἦκιστα πρὸς σοῦ μῶρον ἦν εἰπεῖν ἔπος.

657-95, 714-18, 733-40 personarum uices paragrapho notat L, adhibita etiam paragr. ad 678 et 696, omissa ad 665 et 685 657 cū Brodaeus: cē L 664 στρατὸν TΓ²: -ὄς L 665ⁿ paragr. P²: om. L 673 τάξεων P²: τάξων L 678ⁿ nullam notam apogr. Par.: paragr. L 680 ταῦτὰ apogr. Par., Portus: ταῦτα L

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Ιο.	καὶ μὴ μετασχεῖν γ' ἀλκίμου μάχης φίλοις.	683
Θε.	οὐκ ἔστιν, ὦ τᾶν, ἧ ποτ' ἦν ῥώμη σέθεν.	688
Ιο.	ἀλλ' οὖν μαχοῦμαι γ' ἀριθμὸν οὐκ ἐλάσσοιν.	689
Θε.	σμικρὸν τὸ σὸν σήκωμα προστίθης φίλοις.	690
Ιο.	οὐδεὶς ἔμ' ἐχθρῶν προσβλέπων ἀνέξεται.	687
Θε.	οὐκ ἔστ' ἐν ὄψει τραῦμα μὴ δρώσης χερός.	684
Ιο.	τί δ'; οὐ θένομι κᾶν ἐγὼ δι' ἀσπίδος;	685
Θε.	θένοις ἄν, ἀλλὰ πρόσθεν αὐτὸς ἄν πέσοις.	686
Ιο.	μὴ τοί μ' ἔρυκε δρᾶν παρεσκευασμένον.	691
Θε.	δρᾶν μὲν σύ γ' οὐχ οἶός τε, βούλεσθαι δ' ἴσως.	
Ιο.	ὡς μὴ μενοῦντι τᾶλλα σοι λέγειν πάρα.	
Θε.	πῶς οὖν ὀπλίτης τευχέων ἄτερ φανῆι;	
Ιο.	ἔστ' ἐν δόμοισιν ἔνδον αἰχμάλωθ' ὄπλα τοῖσδ', οἷσι χρησόμεσθα· κἀποδώσομεν ζῶντες, θανόντας δ' οὐκ ἀπαιτήσει θεός. ἀλλ' εἴσιθ' εἴσω κἀπὸ πασσάλων ἐλὼν ἔνεγχ' ὀπλίτην κόσμον ὡς τάχιστά μοι. αἰσχρὸν γὰρ οἰκούρημα γίγνεται τόδε, τοὺς μὲν μάχεσθαι, τοὺς δὲ δειλίας μένειν.	695 700
Χο.	λήμα μὲν οὐπω στόρνυσι χρόνος τὸ σόν, ἀλλ' ἦβᾶι, σῶμα δὲ φροῦδον. τί πονεῖς ἄλλως ἢ σὲ μὲν βλάψει, σμικρὰ δ' ὀνήσει πόλιν ἡμετέραν; χρὴ γνωσιμαχεῖν σὴν ἡλικίαν, τὰ δ' ἀμήχαν' ἔαν· οὐκ ἔστιν ὅπως ἦβην κτήσῃ πάλιν αὖθις.	705

683-90 hoc ordine Zuntz; 684 post 687 traiciendum esse primus intellexit Musgrave 690 προστίθης Tr²: -τιθείς L 685ⁿ Io. Aldina: om. L 685 θένομι Pierson: σθέν- L 686 θένοις Pierson: σθέν- L 693 μενοῦντι Diggle: μενούντα L, quo seruato μ' οὐ pro μὴ Kirchhoff (cf. Rh. 144-5): -τος Tr² 694 ὀπλίτης Elmsley: -ταις L 696ⁿ nullam notam Aldina: paragr. L 696 τοῖσδ' οἷσι Tr²: τοῖς δ' οἷσι L 706 σὴν Porson: τὴν L: cf. Su. 283

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

- Αλ. τί χρήμα μέλλεις cῶν φρενῶν οὐκ ἔνδον ᾶν
λιπεῖν μ' ἔρημον cὺν <τέκνου> τέκνοις ἐμοῖς; 710
- Ιο. ἀνδρῶν γὰρ ἀλκή· σοὶ δὲ χρῆ τούτων μέλειν.
- Αλ. τί δ'; ἦν θάνηις cύ, πῶς ἐγὼ cωθήσομαι;
- Ιο. παιδὸς μελήσει παισὶ τοῖς λελειμμένοις.
- Αλ. ἦν δ' οὖν, ὃ μὴ γένοιτο, χρήcωνται τύχηι;
- Ιο. οἶδ' οὐ προδώcουcὶν ce, μὴ τρέcηις, ξένοι. 715
- Αλ. τοcόνδε γάρ τοι θάρcος, οὐδὲν ἄλλ' ἔχω.
- Ιο. καὶ Ζηνὶ τῶν cῶν, οἶδ' ἐγὼ, μέλει πόνων.
- Αλ. φεύ·
Ζεὺς ἐξ ἐμοῦ μὲν οὐκ ἀκούcεται κακῶc·
εἰ δ' ἔcτὶν ὄcιος αὐτὸc οἶδεν εἰς ἐμέ.
- Θε. ὄπλων μὲν ἤδη τήνδ' ὄραϊc παντευχίαν, 720
φθάνοιc δ' ἂν οὐκ ἂν τοῖcδε cὸν κρύπτων δέμαc·
ὡc ἐγγὺc ἀγῶν καὶ μάλιcτ' Ἄρηc cτυγεῖ
μέλλονταc· εἰ δὲ τευχέων φοβῆι βάροc,
νῦν μὲν πορεῦουc γυμνός, ἐν δὲ τάξεcιν
κόcμωι πυκάζου τῶιδ'. ἐγὼ δ' οἶcω τέωc. 725
- Ιο. καλῶc ἔλεξαc· ἀλλ' ἐμοὶ πρόχειρ' ἔχω
τεύχη κόμιζε, χειρὶ δ' ἔνθεc ὀξύην,
λαῖόν τ' ἔπαιρε πῆχυν, εὐθύνων πόδα.
- Θε. ἦ παιδαγωγεῖν γὰρ τὸν ὀπλίτην χρεῶν;
- Ιο. ὄρνιθοc οὐνεκ' ἀcφαλῶc πορευτέον. 730
- Θε. εἶθ' ἦcθα δυνατὸc δρᾶν ὄcον πρόθυμοc εἶ.
- Ιο. ἔπειγε· λειφθεῖc δεινὰ πείcομαι μάχηc.
- Θε. cύ τοι βραδύνειc, οὐκ ἐγὼ, δοκῶν τι δρᾶν.
- Ιο. οὐκ οὐν ὄραϊc μου κῶλον ὡc ἐπείγεται;
- Θε. ὀρῶ δοκοῦντα μᾶλλον ἢ cπεύδοντά ce. 735

710 <τέκνου> Vitelli: cf. Andr. 584, 1063, Ba. 1327-8, IA 784
711 χρῆ ἀροgr. Par.: χρῆν L 713 μελήσει Tr²: -cη L παιcὶ Canter:
παῖci L 721 cὸν κρύπτων Dobree: cυγκρύπτων L 722 ἀγῶν
Elmsley: ἀγῶν L 733 δοκῶν Tyrwhitt: δοκῶ L

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

- Ιο. οὐ ταῦτα λέξεις ἤνικ' ἄν λεύσσης μ' ἐκεῖ...
 Θε. τί δρώντα; βουλοίμην δ' ἄν εὐτυχοῦντά γε.
 Ιο. δι' ἀσπίδος θείοντα πολεμίων τινά.
 Θε. εἰ δὴ ποθ' ἤξομέν γε· τοῦτο γὰρ φόβος.
 Ιο. φεῦ·
 εἶθ', ὦ βραχίων, οἶον ἠβήσαντά σε 740
 μεμνήμεθ' ἡμεῖς, ἤνικα ξὺν Ἡρακλεῖ
 Σπάρτην ἐπόρθεις, κύμμαχος γένοίό μοι
 τοιοῦτος· οἶαν ἄν τροπήν Εὐρυςθέως
 θείμην· ἐπεὶ τοι καὶ κακὸς μένειν δόρυ.
 ἔστιν δ' ἐν ὄλβωι καὶ τόδ' οὐκ ὀρθῶς ἔχον, 745
 εὐψυχίας δόκησις· οἰόμεσθα γὰρ
 τὸν εὐτυχοῦντα πάντ' ἐπίσταςθαι καλῶς.
- Χο. Γᾶ καὶ παννύχιος σελά- [στρ. α
 να καὶ λαμπρόταται θεοῦ
 φαεσιμβρότου αἰγαί, 750
 ἀγγελίαν μοι ἐνέγκαι,
 ἰαχήσατε δ' οὐρανῶι
 καὶ παρὰ θρόνον ἀρχέταν
 γλαυκάς τ' ἐν Ἀθάνας·
 μέλλω τὰς πατριώτιδος 755
 γᾶς, μέλλω καὶ ὑπὲρ δόμων
 ἰκέτας ὑποδεχθεῖς
 κίνδυνον πολιῶι τεμείνσι δαίρωι.

736 οὐ Reiske: cū L 738 θείοντα Elmsley: θέοντα L 741 ξὺν
 Aldina: cūn L 743 οἶαν Reiske: οἶος L 744 θείμην Cobet: θείην L
 745 ἔχον L^{e uv} et Stob. 4. 31. 40: ἔχων L^{uv} 747 ad πάντ' ἐπίσταςθαι
 cf. Rh. 105-7 καλῶς] χρεῶν Stob. 750 φαεσιμβρότου Musgrave:
 φαεσίβροτοι L (-ίμβ- apogr. Par.) 751 ἐνέγκαι Wilamowitz (uel
 ἐνεγκεῖν): ἐνέγκατ' L: uide Studies 10-11 754 γλαυκάς... Ἀθάνας
 Schaefer: γλαυκά... ἀθάνα L 755-6 μέλλω... μέλλω Tr²:
 μέλω... μέλω L 756 ὑπὲρ Nauck: περὶ L

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

- δεινὸν μὲν πόλιν ὡς Μυκῆ- [ἀντ. α
 νας εὐδαίμονα καὶ δορὸς 760
 πολυαίνετον ἀλκᾷ
 μῆνιν ἐμᾷ χθονὶ κεύθειν·
 κακὸν δ' ὦ πόλις, εἰ ξένους
 ἰκτῆρας παραδώσομεν
 κελεύεμασιν Ἔργους. 765
 Ζεὺς μοι σύμμαχος, οὐ φοβοῦ-
 μαι, Ζεὺς μοι χάριν ἐνδίκῳ
 ἔχει· οὔποτε θνατῶν
 ἦσσοις <δαίμονες> ἔκ γ' ἐμοῦ φανοῦνται.
- ἀλλ', ὦ πότνια, σὸν γὰρ οὐ- [στρ. β
 δας γὰρ καὶ πόλις, ἄς σὺ μά- 771
 ττηρ δέσποινά τε καὶ φύλαξ,
 πόρευσον ἄλλαι τὸν οὐ δικαίῳ
 ταῖδ' ἐπάγοντα δορυσσοῦν
 στρατὸν Ἄργόθεν· οὐ γὰρ ἐμᾷ γ' ἀρεταῖ 775
 δίκαιός εἰμ' ἐκπεσεῖν μελάθρων.
- ἐπεὶ σοὶ πολύθυτος αἰὲ 780
 τιμὰ κραινεται οὐδὲ λά-
 θει μηνῶν φθινὰς ἀμέρα
 νέων τ' αἰοδαὶ χορῶν τε μολπαί.
 ἀνεμόεντι δ' ἐπ' ὄχθῳ
 ὀλολύγματα παννυχίοις ὑπὸ παρ-
 θένων ἰαχεῖ ποδῶν κρότοισιν.

761 πολυαῖνετόν Scaliger: -αῖνετου L 762 ἐμᾷ Canter (ἐμῆ iam
 Stephanus): ἐμέ L 765 κελεύεμασιν Ἔργους Reiske: καὶ λεύσιμον ἄργος
 L 769 <δαίμονες> Kirchhoff ἔκ γ' Reisig: εἴτ' L 771 γὰρ
 Pearson: γὰρ σὸν L: σὸν Murray, sed requiratur cā (cā Wecklein)
 773 ἄλλαι Canter: ἀλλὰ L 774 ταῖδ' ed. Heruag.²: τὰδ' L
 δορυσσοῦν Kirchhoff: δορυσσοῦντα L 777 ἐπεὶ Bergk: ἐπὶ L 780 νέων
 apogr. Flor., Barnes: ναῶν L (νεῶν Tr²)

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΑΓΓΕΛΟΣ

	δέσποινα, μύθους σοί τε †συντομωτάτους κλύειν ἐμοί τε τῶιδε καλλίστους φέρω†· νικῶμεν ἐχθρούς καὶ τροπαί' ἰδρύνεται παντευχίαν ἔχοντα πολεμίων σέθεν.	785
Αλ.	ὦ φίλταθ', ἦδε σ' ἡμέρα †διήλασεν†· ἠλευθέρωσαι τοῖσδε τοῖς ἀγγέλμασιν. μιᾶς δ' ἔμ' οὐπω συμφορᾶς ἐλευθεροῖς· φόβος γὰρ εἶ μοι ζῶσιν οὐς ἐγὼ θέλω.	790
Αγ.	ζῶσιν, μέγιστόν γ' εὐκλεεῖς κατὰ στρατόν.	
Αλ.	ὁ μὲν γέρων †οὐκ ἔστιν Ἴόλεως ὄδε†;	
Αγ.	μάλιστα, πράξας γ' ἐκ θεῶν κάλλιστα δῆ.	
Αλ.	τί δ' ἔστι; μὴν τι κεδνὸν ἠγωνίζετο;	795
Αγ.	νέος μεθέστηκε' ἐκ γέροντος αὐθις αὐ.	
Αλ.	θαυμάστ' ἔλεξας· ἀλλὰ σ' εὐτυχή φίλων μάχης ἀγῶνα πρῶτον ἀγγεῖλαι θέλω.	
Αγ.	εἰς μου λόγος σοι πάντα σημαίνει τάδε. ἐπεὶ γὰρ ἀλλήλοισιν ὀπλίτην στρατὸν κατὰ στόμ' ἐκτείνοντες ἀντετάξαμεν, ἐκβάς τεθρίππων Ἔλλος ἀρμάτων πόδα ἔστη μέσοισιν ἐν μεταιχμίοις δορός. κᾶπειτ' ἔλεξεν· ὦ στρατῆγ' ὃς Ἀργόθεν ἦκεις, τί τῆνδε γαίαν οὐκ εἰάσαμεν	800
	< >	
	< >	

784ⁿ Ἄγγελος Rassow: θερ. L hic et ubique (paragr. 796, 799)
 784-5 σοί τε καλλίστους φέρω / κλύειν ἐμοί τε συντομωτάτους λέγειν Hartung,
 σοί τε κ- φ- / κλύειν λέγειν τε τῶιδε (λ- τε τ- iam Jacobs) συντομωτάτους
 Wecklein 788 διώλβισεν dubitanter Diggle cl. Ph. 1689
 789 ἠλευθέρωσαι Jackson: ἐλευθερώσαι L: ἠλευθερώσθαι L^s: ἐλευθερῶ σε
 Diggle 790 δ' ἔμ' Murray: δέ μ' L 793 οὐκ... ὄδε] ἀρ'... ἔτι
 Elmsley, cōs (quod spreuit Elmsley) uel ἔτ'...; λέγε Diggle 794 γ'
 Elmsley: δ' L: uide ICS 6.1 (1981) 88 κάλλιστα apogr. Par.:
 μάλιστα L 799 σημαίνει Elmsley: σημαίνει L 805 τί Heath:
 ἐπὶ L εἰάσαμεν Elmsley: εἶα καὶ μὲν L post h.u. lac. indic. Heath

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

καὶ τὰς Μυκῆνας οὐδὲν ἐργάσῃ κακὸν
 ἀνδρὸς στερήσας· ἄλλ' ἐμοὶ μόνος μόνωι
 μάχην συνάψας, ἧ κτανῶν ἄγου λαβῶν
 τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἧ θανῶν ἐμοὶ
 τιμὰς πατρώιους καὶ δόμους ἔχειν ἄφες. 810
 στρατὸς δ' ἐπήινες' ἔς τ' ἀπαλλαγὰς πόνων
 καλῶς λελέχθαι μῦθον ἔς τ' εὐψυχίαν.
 ὁ δ' οὔτε τοὺς κλύοντας αἰδесθεὶς λόγων
 οὔτ' αὐτὸς αὐτοῦ δειλίαν στρατηγὸς ὦν
 ἐλθεῖν ἐτόλμησ' ἐγγὺς ἀλκίμου δορός, 815
 ἀλλ' ἦν κάκιτος· εἶτα τοιοῦτος γεγῶς
 τοὺς Ἡρακλείους ἦλθε δουλώσων γόνους;
 "Υλλος μὲν οὖν ἀπώιχετ' ἔς τάξιν πάλιν·
 μάντεις δ', ἐπειδὴ μονομάχου δι' ἀσπίδος
 διαλλαγὰς ἔγνωσαν οὐ τελουμένας, 820
 ἔσφαζον, οὐκ ἔμελλον, ἀλλ' ἀφίεσαν
 λαιμῶν βοείων εὐθύς οὔριον φόνον.
 οἱ δ' ἄρματ' εἰσέβαινον, οἱ δ' ὑπ' ἀσπίδων
 πλευροῖς ἔχριμπτον πλευρ'. Ἀθηναίων δ' ἀναξ
 στρατῶι παρήγγειλ' οἶα χρῆ τὸν εὐγενῆ· 825
 "Ω ξυμπολίται, τῆι τε βοσκούσῃ χθονὶ
 καὶ τῆι τεκούσῃ νῦν τιν' ἀρκέσαι χρεῶν.
 ὁ δ' αὖ τό τ' Ἄργος μὴ καταισχῦναι θέλειν
 καὶ τὰς Μυκῆνας συμμάχους ἐλίσσετο.
 ἐπεὶ δ' ἐσήμεν' ὄρθιον Τυρσηνικῆι 830
 κάλπιγγι καὶ συνῆψαν ἀλλήλοισ μάχην,
 πόσον τιν' αὐχεῖς πάταγον ἀσπίδων βρέμειν,
 πόσον τινὰ στεναγμὸν οἰμωγῆν θ' ὁμοῦ;
 τὰ πρῶτα μὲν νυν πίτυλος Ἀργείου δορὸς

807 ἀνδρῶν Hartung 808 μάχην Reiske: μάχη L 813 λόγων ed.
 Heruag.²: λόγῳ L 814 αὐτοῦ Barnes: αὐτοῦ L 817 interrogationis
 notam add. Pearson 822 βοείων Helbig: βροτείων L: cf. Ph. 1255
 824 πλευροῖς Elmsley: -αῖς L ἔχριμπτον Diggle: ἔκρυπτον L 828 ὁ
 δ' αὖ τό τ' Ἄργος ed. Commeliniana: ὁδ' αὐτὸ τᾶργος L θέλειν Reiske:
 θέλων L

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἐρρήξαθ' ἡμᾶς, εἴτ' ἐχώρησαν πάλιν. 835
 τὸ δεύτερον δὲ πούς ἐπαλλαχθεὶς ποδί,
 ἀνὴρ δ' ἐπ' ἀνδρὶ στάς, ἐκαρτέρει μάχη·
 πολλοὶ δ' ἔπιπτον. ἦν δὲ † τοῦ κελεύματος †
 ὦ τὰς Ἀθήνας—ὦ τὸν Ἀργείων γύην
 σπείροντες—οὐκ ἀρήξετ' αἰσχύνην πόλει; 840
 μόλις δὲ πάντα δρώντες οὐκ ἄτερ πόνων
 ἔτρεψάμεσθ' Ἀργεῖον ἐς φυγὴν δόρυ.
 κᾶνταῦθ' ὁ πρέσβυς Ὑλλον ἐξορμώμενον
 ἰδὼν, ὀρέξας ἰκέτευσε δεξιᾶν
 Ἴόλαος ἐμβηκαί νιν ἵππειον δίφρον. 845
 λαβὼν δὲ χερσὶν ἠνίας Εὐρυςθέως
 πῶλοισ ἐπέιχε. τὰπὸ τοῦδ' ἦδη κλύων
 λέγοιμ' ἂν ἄλλων, δευρὸ γ' αὐτὸς εἰσιδὼν.
 Παλληνίδος γὰρ σεμνὸν ἐκπερῶν πάγον
 δίας Ἀθάνας, ἄρμ' ἰδὼν Εὐρυςθέως, 850
 ἠράσαθ' Ἥβητι Ζηνὶ θ' ἡμέραν μίαν
 νέος γενέσθαι κάποτείεσθαι δίκην
 ἐχθρούς. κλύειν δὴ θαύματος πάρεστί σοι·
 διςσὼ γὰρ ἄτέρ' ἵππικοῖς ἐπὶ ζυγοῖς
 σταθέντ' ἔκρυψαν ἄρμα λυγαίωι νέφει· 855
 σὸν δὴ λέγουσι παῖδά γ' οἱ σοφώτεροι
 Ἥβην θ'· ὁ δ' ὄρφνης ἐκ δυσαιθρίου νέων
 βραχιόνων ἔδειξεν ἠβητὴν τύπον.
 αἰρεὶ δ' ὁ κλεινὸς Ἴόλεως Εὐρυςθέως
 τέτρωρον ἄρμα πρὸς πέτραις Κκιρωνίσιν, 860
 δεσμοῖς τε δῆσας χεῖρας ἀκροθίνιον
 κάλλιστον ἦκει τὸν στρατηλάτην ἄγων

837 μάχη (non μάχη) L, sicut coni. Elmsley 838 δύο κελεύματα L.
 Dindorf, τὼ κελεύματα Haupt, ὁμοῦ κελεύματα Murray post h.u. lac.
 indic. Kirchhoff 848 λέγοιμ' ἂν Valckenaer: λέγοι μὲν L ἄλλων
 Elmsley: ἄλλος L γ' Fix: δ' L 854 ἐπὶ Reiske: ὑπὸ L 857 ἐκ
 δυσαιθρίου Musgrave: ἐκδὺς αἰθρίου L 858 ἠβητὴν apogr. Par. et Flor.,
 Aldina: ἠβη τὴν L: ἠβητόν Tr² 859 αἰρεὶ L^ρ et Tr²: αἰρεὶ L
 Ἴόλεως Victorius: πόλεως L 860 Κκιρωνίσιν Wecklein: σκειρ- L

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

- τὸν ὄλβιον πάραιθε. τῆι δὲ νῦν τύχη
 βροτοῖς ἅπασι λαμπρὰ κηρύσσει μαθεῖν,
 τὸν εὐτυχεῖν δοκοῦντα μὴ ζηλοῦν πρὶν ἂν
 θανόντ' ἴδῃ τις· ὡς ἐφήμεροι τύχαι. 865
- Χο. ὦ Ζεῦ τροπαίε, νῦν ἐμοὶ δεινοῦ φόβου
 ἐλεύθερον πάρεστιν ἡμαρ εἰσιδεῖν.
- Αλ. ὦ Ζεῦ, χρόνῳ μὲν τᾶμ' ἐπεσκεψῶ κακά,
 χάριν δ' ὅμως σοι τῶν πεπραγμένων ἔχω· 870
 καὶ παῖδα τὸν ἐμὸν πρόσθεν οὐ δοκοῦς' ἐγὼ
 θεοῖς ὀμιλεῖν νῦν ἐπίσταμαι σαφῶς.
 ὦ τέκνα, νῦν δὴ νῦν ἐλεύθεροι πόνων,
 ἐλεύθεροι δὲ τοῦ κακῶς ὄλουμένου
 Εὐρυσθέως ἔσεσθε καὶ πόλιν πατρὸς 875
 ὄψεσθε, κλήρους δ' ἐμβατεύετε χθονὸς
 καὶ θεοῖς πατρώιοις θύσεθ', ὧν ἀπειργμένοι
 ξένοι πλανήτην εἶχετ' ἄθλιον βίον.
 ἀτὰρ τί κεύθων Ἴόλεως σοφὸν ποτε
 Εὐρυσθέως ἐφείσαθ' ὥστε μὴ κτανεῖν; 880
 λέξον· παρ' ἡμῖν μὲν γὰρ οὐ σοφὸν τόδε,
 ἐχθροὺς λαβόντα μὴ ἀποτείεσθαι δίκην.
- Αγ. τὸ σὸν προτιμῶν, ὡς νιν ὀφθαλμοῖς ἴδοις
 †κρατοῦντα† καὶ σῆι δεσποτούμενον χερί.
 οὐ μὴν ἐκόντα γ' αὐτὸν ἀλλὰ πρὸς βίαν 885
 ἔζευξ' ἀνάγκη· καὶ γὰρ οὐκ ἐβούλετο
 ζῶν ἐς σὸν ἐλθεῖν ὄμμα καὶ δοῦναι δίκην.
 ἀλλ', ὦ γεραιά, χαῖρε καὶ μέμνησέ μοι
 ὃ πρῶτον εἶπας ἠνίκ' ἠρχόμην λόγου,
 ἐλευθερώσειν μ'· ἐν δὲ τοῖς τοιοῖσδε χρῆ 890
 ἀψευδὲς εἶναι τοῖσι γενναίοις στόμα.

865 ζηλοῦτε πρὶν Stob. 4. 41. 26a

866 ἐφήμεραι Stob.

867 φόβου Tr¹: φόβον L

884 ταρβοῦντα Herwerden, πτήσσοντα Cobet

886 ἀνάγκη Elmsley: -κη L

888 μοι Reiske: μου L

890 ἐλευθερώσειν Porson: ἐλευθέρωσόν L

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

<p>Χο. ἔμοι χορὸς μὲν ἡδύς, εἰ λίγεια λω- τοῦ χάρις †ἐνὶ δαί†· ἡδεῖα δ' εὐχαρις Ἀφροδί- τα· τερπνὸν δέ τι καὶ φίλων ἄρ' εὐτυχίαν ἰδέσθαι τῶν πάρος οὐ δοκούντων. πολλὰ γὰρ τίκτει Μοῖρα τελευσιδώ- τειρ' Αἰὼν τε Χρόνου παῖς.</p>	<p>[στρ. α 895 900</p>
<p>ἔχεις ὀδόν τιν', ὦ πόλις, δίκαιον· οὐ χρῆ ποτε τοῦδ' ἀφέσθαι, τιμᾶν θεούς· ὁ <δὲ> μὴ σε φά- σκων ἐγγὺς μανιᾶν ἐλαύ- νει, δεικνυμένων ἐλέγχων τῶνδ'· ἐπίσημα γάρ τοι θεὸς παραγγέλλει, τῶν ἀδίκων παραι- ρῶν φρονήματος αἰεῖ.</p>	<p>[ἀντ. α 905</p>
<p>ἔστιν ἐν οὐρανῶι βεβα- κὼς ὁ σὸς γόνος, ὦ γεραι- ά· φεύγω λόγον ὡς τὸν Ἄι- δα δόμον κατέβα, πυρὸς δεινᾶι φλογὶ σῶμα δαιθείς· Ἦβας τ' ἔρατὸν χροῖ- ζει λέχος χρυσεᾶν κατ' αὐλάν. ὦ Ὑμέναιε, δις- σοὺς παῖδας Διὸς ἠξίωσας.</p>	<p>[στρ. β 911 915</p>

892 ἡδὺ καὶ Haupt εἰ] ὦι Page, δι Stinton (JHS 97 [1977] 141)
λωτοῦ Tr²: λοτοῦ L ἐνδέδαεν Diggle, ἐν δ' ἀοιδαί Stinton
894 ἡδεῖα Madvig: εἴη L 896 ἄρ' Dindorf: ἄρ' L 899 τελευσι-
Aldina: τελεσι- L 902 ἀφέσθαι Herwerden: ἀφελέσθαι L 903 <δὲ>
Tr² 904 μανιᾶν Elmsley: -ῶν L 906 ἐπίσημα Tr²: -σῆματα L
909 αἰεῖ Tr²: αἰεῖ L 911 ὁ σὸς Wecklein: θεὸς L: θεὸς σὸς Kirchhoff
912 φεύγω Elmsley: φεύγει L Ἄιδα Elmsley: αἶδα L 913 πυρᾶς
Wecklein 915 ἔρατὸν apogr. Par., Aldina: ἔραστὸν L

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

- συμφέρεται τὰ πολλὰ πολ- [ἀντ. β
 λοῖς· καὶ γὰρ πατρὶ τῶνδ' Ἀθά- 920
 ναν λέγουσ' ἐπικούρου εἶ-
 ναι, καὶ τοῦσδε θεᾶς πόλις
 καὶ λαὸς ἔσωσε κείνας·
 ἔσχεν δ' ὕβριν ἀνδρὸς ὦι
 θυμὸς ἦν πρὸ δίκας βίαιος. 925
 μήποτ' ἐμοὶ φρόνη-
 μα ψυχὰ τ' ἀκόρεστος εἶη.
- Θε. δέσποιν', ὀραῖς μὲν ἄλλ' ὅμως εἰρήσεται·
 Εὐρυσθέα σοι τόνδ' ἄγοντες ἤκομεν,
 ἄελπτον ὄψιν τῶιδέ τ' οὐχ ἦσσαν τύχην· 930
 οὐ γάρ ποτ' ἠὔχει χεῖρας ἰζεσθαι σέθεν,
 ὅτ' ἐκ Μυκηνηῶν πολυπόνωι σὺν ἀσπίδι
 ἔστειχε μείζω τῆς δίκης φρονῶν, πόλιν
 πέρσων Ἀθάνας. ἀλλὰ τὴν ἐναντίαν
 δαίμων ἔθηκε καὶ μετέστησεν τύχην. 935
 Ὑλλος μὲν οὖν ὁ τ' ἐσθλὸς Ἰόλεως βρέτας
 Διὸς τροπαίου καλλίνικον ἵστασαν·
 ἐμοὶ δὲ πρὸς σέ τόνδ' ἐπιστέλλουσ' ἄγειν,
 τέρψαι θέλοντες σὴν φρέν'· ἐκ γὰρ εὐτυχοῦς
 ἠδιστον ἐχθρὸν ἀνδρα δυστυχοῦνθ' ὀρᾶν. 940
- Αλ. ὦ μῖσος, ἦκεις; εἰλέ σ' ἡ Δίκη χρόνωι;
 πρῶτον μὲν οὖν μοι δεῦρ' ἐπίστρεψον κάρα
 καὶ τλήθῃ τοὺς σοὺς προσβλέπειν ἐναντίον
 ἐχθρούς· κρατῆι γὰρ νῦν γε κοῦ κρατεῖς ἔτι.
 ἐκεῖνος εἰ σύ, βούλομαι γὰρ εἰδέναι, 945
 ὅς πολλὰ μὲν τὸν ὄνθ' ὅπου ἔτι νῦν ἐμὸν

919 τὰ] δὲ Paley 923 ἔσωσε' ἐκείνας apogr. Par., Aldina
 924 ἔσχεν δ' ὕβριν Heath: ἔσχε δ' ὕβρεις L 925 βίαιος Musgrave:
 βιαίως L 928ⁿ Θε. Rasso: ἄγγ(ελοσ) L hic et ubique 930 τῶιδέ
 Canter: τῶνδέ L τύχην Wecklein (qui Stephano perperam imputat):
 τυχεῖν L 932 πολυπόνωι σὺν ἀσπίδι Hermann: πολυπόνων σὺν ἀσπίων L
 933 πόλιν Jacobs: πολὺ L 934 Ἀθάνας Nauck: ἀθήνας L
 937 ἵστασαν Elmsley: ἔστασαν L 943 ἐναντίον Elmsley: -τίουσ L

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

	παῖδ' ἀξιώσας, ὦ πανούργ', ἐφουβρίσαι	947
	ὑδρας λέοντάς τ' ἐξαπολλύναι λέγων	950
	ἔπεμπες; ἄλλα δ' οἷ' ἐμηχανῶ κακὰ	951
	σιγῶ· μακρὸς γὰρ μῦθος ἂν γένοιτό μοι.	952
	τί γὰρ σὺ κείνον οὐκ ἔτλης καθυβρίσαι;	948
	ὄς καὶ παρ' Ἄιδην ζῶντά νιν κατήγαγες.	949
	κοῦκ ἤρκεσέν σοι ταῦτα τολμῆσαι μόνον,	953
	ἀλλ' ἐξ ἀπάσης καμὲ καὶ τέκν' Ἑλλάδος	
	ἤλαυνες ἰκέτας δαιμόνων καθημένους,	955
	τοὺς μὲν γέροντας, τοὺς δὲ νηπίους ἔτι.	
	ἀλλ' ἠῦρες ἄνδρας καὶ πόλιςμ' ἐλεύθερον,	
	οἷ σ' οὐκ ἔδειξαν. δεῖ σε καταθεῖν κακῶς,	
	καὶ κερδανεῖς ἅπαντα· χρῆν γὰρ οὐχ ἅπαξ	
	θνήσκειν σε πολλὰ πῆματ' ἐξειργασμένον.	960
Θε.	οὐκ ἔστ' ἀνυστὸν τόνδε σοι κατακτανεῖν.	
Αλ.	ἄλλως ἄρ' αὐτὸν αἰχμάλωτον εἴλομεν.	
	εἶργει δὲ δὴ τίς τόνδε μὴ θνήσκειν νόμος;	
Θε.	τοῖς τῆσδε χώρας προστάταισιν οὐ δοκεῖ.	
Αλ.	τί δὴ τόδ'; ἐχθροὺς τοικίδ' οὐ καλὸν κτανεῖν;	965
Θε.	οὐχ ὄντιν' ἂν γε ζῶνθ' ἔλωσιν ἐν μάχῃ.	
Αλ.	καὶ ταῦτα δόξανθ' Ὑλλος ἐξημέσχετο;	
Θε.	χρῆν αὐτόν, οἶμαι, τῆιδ' ἀπιστήσασθαι χθονί.	
Αλ.	χρῆν τόνδε μὴ ζῆν μηδ' ὄραν φάος ἔτι†.	
Θε.	τότ' ἠδικήθη πρῶτον οὐ θανῶν ὄδε.	970
Αλ.	οὐκ οἶσιν ἔτ' ἔστιν ἐν καλῶι δοῦναι δίκην;	
Θε.	οὐκ ἔστι τοῦτον ὅστις ἂν κατακτάνοι.	
Αλ.	ἔγωγε· καίτοι φημί καμ' εἶναι τινα.	

947 ἀξιώσας Jackson: ἡξιώσας L 950-2 post 947 trai. Wilamowitz
 (Hermes 62 [1927] 290-1), denuo Jackson 949 Ἄιδην Aldina: ἄδη L
 959 χρῆν Reiske: χρῆ L 961, 964, 966, 968, 970, 972, 974 famulo
 (immo nuntio) trib. Tyrwhitt: choro L 962-3, 965, 967, 969, 971
 Alcmenae trib. Barnes: nuntio L 962 interrogationis notam
 habet L post h.u. famulii) responsum excidisse coni. Kirchhoff
 968 χρῆν Bothe: χρῆν δ' L 969 ἔτ' εἰσορᾶν φάος Erfurdt (cf. Alc. 18),
 ὄραν φάος τόδε Lenting, φῶς ὄραν ἔτι L. Dindorf, ὄραν τὸ φῶς ἔτι Diggle (cf.
 Or. 1523, IA 1218-19) 973 καίτοι φημί καμ' εἶναι Tyrwhitt: καὶ τί
 φημι κᾶν μείναι L

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

- Θε. πολλήν ἄρ' ἔξεις μέμφιν, εἰ δράσεις τόδε.
 Αλ. φιλῶ πόλιν τήνδ'· οὐδὲν ἀντιλεκτέον. 975
 τούτον δ', ἐπεὶ περ χεῖρας ἤλθεν εἰς ἐμάς,
 οὐκ ἔστι θνητῶν ὅστις ἐξαιρήσεται.
 πρὸς ταῦτα τὴν θρασεῖαν ὅστις ἂν θέλη
 καὶ τὴν φρονοῦσαν μείζον ἢ γυναῖκα χρῆ
 λέξει· τὸ δ' ἔργον τοῦτ' ἐμοὶ πεπράξεται. 980
 Χο. δεινόν τι καὶ συγγνωστόν, ὦ γυναῖ, σ' ἔχει
 νεῖκος πρὸς ἄνδρα τόνδε, γιγνώσκω καλῶς.

ΕΥΡΥΘΕΥΣ

- γύναι, σάφ' ἴσθι μὴ με θωπεύσοντά σε
 μηδ' ἄλλο μηδὲν τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι
 λέξονθ' ὅθεν χρῆ δειλίαν ὀφλεῖν τινα. 985
 ἐγὼ δὲ νεῖκος οὐχ ἐκὼν τόδ' ἠράμην·
 ἦιδη γε σοὶ μὲν αὐτανέσιος γεγώς,
 τῶι σῶι δὲ παιδὶ συγγενῆς Ἑρακλέει.
 ἀλλ' εἴτ' ἔχρηζον εἴτε μὴ—θεὸς γὰρ ἦν—
 Ἥρα με κάμνειν τήνδ' ἔθηκε τὴν νόσον. 990
 ἐπεὶ δ' ἐκείνῳι δυσμένειαν ἠράμην
 κᾶννων ἀγῶνα τόνδ' ἀγωνιούμενος,
 πολλῶν σοφιστῆς πημάτων ἐγιγνόμην
 καὶ πόλλ' ἔτικτον νυκτὶ συνθακῶν αἰεί,
 ὅπως διώσας καὶ κατακτείνας ἐμοῦς 995
 ἐχθροὺς τὸ λοιπὸν μὴ συνοικοίην φόβῳ,
 εἰδῶς μὲν οὐκ ἀριθμὸν ἀλλ' ἐτητύμῳς
 ἄνδρ' ὄντα τὸν σὸν παῖδα· καὶ γὰρ ἐχθρὸς ὢν
 ἀκούσεται †γ' ἐσθλὰ† χρηστὸς ὢν ἀνὴρ.
 κείνου δ' ἀπαλλαχθέντος οὐκ ἐχρῆν μ' ἄρα, 1000
 μισούμενον πρὸς τῶνδε καὶ ξυνειδότα
 ἐχθραν πατρώϊαν, πάντα κινήσαι πέτρον

983 θωπεύσοντα Tr²: -σαντα L^{uv}

988 Ἑρακλέει Porson: -κλεί L

ἐσθλὰ Headlam, γ' ἐσθλ' <οἶ>a Diggle

987 ἦιδη Schaefer: ἦδη L

999 <τά> γ' ἐσθλὰ Canter, γ<οῦν>

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

- διάς πάροιθε παρθένου Παλληνίδος·
 καὶ σοὶ μὲν εὖνους καὶ πόλει σωτήριος
 μέτοικος αἰεὶ κείσομαι κατὰ χθονός,
 τοῖς τῶνδε δ' ἐκγόνοισι πολεμιώτατος,
 ὅταν μόλωσι δεῦρο σὺν πολλῇ χειρὶ
 χάριν προδόντες τήνδε· τοιοῦτων ξένων
 προύστητε. πῶς οὖν ταῦτ' ἐγὼ πεπυσμένος
 δεῦρ' ἦλθον ἀλλ' οὐ χρησμὸν ἠζόμεν θεοῦ;
 Ἦραν νομίζων θεσφάτων κρείσσω πολὺ
 κούκ ἂν προδοῦναί μ'. ἀλλὰ μήτε μοι χοᾶς
 μήθ' αἴμ' ἕασητ' εἰς ἐμὸν στάξαι τάφον.
 κακὸν γὰρ αὐτοῖς νόστον ἀντὶ τῶνδ' ἐγὼ
 δώσω· διπλοῦν δὲ κέρδος ἔξετ' ἐξ ἐμοῦ·
 ὑμᾶς τ' ὀνήσω τούσδε τε βλάψω θανῶν.
 Αλ. τί δῆτα μέλλετ', εἰ πόλει σωτηρίαν
 κατεργάσασθαι τοῖσί τ' ἐξ ὑμῶν χρεῶν,
 κτείνειν τὸν ἄνδρα τόνδ', ἀκούοντες τάδε;
 δείκνυσι γὰρ κέλευθον ἀσφαλεστάτην·
 ἐχθρὸς μὲν ἀνὴρ, ὠφελεῖ δὲ κατθανῶν.
 κομίζετ' αὐτόν, δμῶες, εἰτα χρῆ κυσὶν
 δοῦναι κτανόντας· μὴ γὰρ ἐλπίσῃς ὅπως
 αὐθις πατρώιας ζῶν ἔμ' ἐκβαλεῖς χθονός.
 < >
 < >
 < >

Χο. ταῦτα δοκεῖ μοι. στείχετ', ὀπαδοί.
 τὰ γὰρ ἐξ ἡμῶν
 καθαρῶς ἔσται βασιλεῦσιν.

- 1033 αἰεὶ Barnes: αἰεὶ L
 1039 νομίζων Barnes: -ζω L
 Heath: τόπον L: cf. Hel. 556
 1049 ἀνὴρ Elmsley: ἀ- L
 1053-5 in suspicionem uocauit Barrett
 Subscriptio εὐριπίδου ἡρακλεΐδαι T1¹
 1038 ἠζόμεν Cobet: ἠρόμην L
 1041 ἕασητ' Reiske: ἕασης L
 1046 ὑμῶν apogr. Par.: ἡμῶν L
 1052 post h.u. lac. indic. Hermann
 1053 ταῦτά Heath

Commentary

Abbreviations:

- S H.W. Smyth, *Greek Grammar*, revised by G. Messing (Cambridge, Mass., 1956)
GP J.D. Denniston, *The Greek Particles* ² (Oxford, 1954)
sc. "supply"
< "is from"
L The principal manuscript (in the Laurentian Library)

The text is that of J. Diggle, *Euripidis Fabulae Vol.1* (Oxford 1984). Note the use of lunate sigma and iota adscript throughout.

HYPOTHESIS (Plot Summary)

- 1 **ἀδελφιδούς**: contracted nom. < ἀδελφιδέος, "brother's son, nephew."
ἐν νεότητι: with the participle; ἐν γήραι with the main verb, παρέστη.
- 2 **τοῖς ἐξ ἐκείνου**: i.e., to H's children.
- 4 **κάκει** = καὶ ἐκεῖ (crasis, S 62-69).
- 5 **ἔσχε** < ἔχω.
- 6 **κρατοῦντος** < κρατέω, "rule over," + gen.
ἀποσπᾶν: "drag off" (inf.).
- 7 **ἐκώλυεν**: subject Demophon.
πόλεμον...προσδέχεσθαι: "having threatened (him) to expect war."
- 8 **ὀλιγῶρει** < ὀλιγωρέω, "take lightly/disregard," + gen.
- 9 **γενηθέντων** < γίνομαι.
- 10 **λογίοις**: "oracles" (see on 405).
βαρέως ἔσχεν: ἔχω + adv. = "be x."
- 11 **ιδίαν**: "his own (daughter)."
χάριν: "for the sake of," + gen.
- 12 **προγνοῦσα** < προγιγνώσκω, "perceive/learn of beforehand."

- 13 ἔκουσίως: "willingly,"
- 14 ἐτίμησαν: Since there is no scene of Makaria's posthumous honors, many have assumed there is a substantial lacuna in the text (see Volume Preface).
- 15 ἐπιγνόντες < ἐπιγίγνομαι, "learn afterwards."
- 16 πρόσωπα: "faces," i.e., characters.

TEXT

PROLOGUE (1-71): Iolaus and Heracles' children are suppliants at the temple of Zeus in Marathon (the boys outside, the girls, with Alcmene, inside) in flight from Eurystheus, King of Argos. A chorus of Athenian elders interrupts an Argive herald who has come in pursuit of the children.

- 1 ποτ' = ποτε, makes adv. indefinite; short vowels can be elided, so τοῦτ' = τοῦτο etc.
δεδογμένον < δοκέω.
- 2 ὁ μὲν...ὁ δέ: "one...another."
τοῖς πέλας: "to those near."
πέφυκ(ε): "is"; < φύω.
- 3 ἀνειμένον: "given over to"; < ἀνίημι.
- 4 ἄχρηστος: sc. πέφυκ(ε).
συναλλάσσειν βαρύς: "difficult to deal with."
- 5 λόγῳ: "hearsay."
- 6 αἰδοῖ < αἰδώς, "shamefastness/modesty/ respect"; dat. of cause (S 1517) parallel to τὸ . . . cέβων.
- 7 ἐξόν: "although it was possible"; acc. absolute, confined to a few impersonal verbs (S 2076 A).
- 8 μετέσχον = μετέχω, "have a share of x (gen.) along with y (dat)."
εἷς: "one," i.e., "alone" (S 1088).
- 9 ὅτ' = ὅτε, never ὅτι.

Euripides' Heraclidae

- 10 κείνου = ἐκείνου.
- 11 τάδ(ε): "these (children) here."
- 12 ἀπηλλάχθη: "departed," aor. pass. of ἀπαλλάσσω, "release, set free."
αὐτῶν: with πατήρ.
- 13 κτανεῖν < κτείνω.
- 14 ἐξέδραμεν: "we escaped," aor. < ἐκδιδράσκω.
- 15 ἀλωμενοι < ἀλάομαι, "wander."
- 16 ἄλλην ἀπ' ἄλλης: with πόλιν, "from another to another city", i.e., "from one city to another city"; ἄλλην is terminal accusative, without a prep. (S 1588).
ἐξοριζόντων: gen. absol., "with them banishing (us)," < ἐξορίζω (Diggle's emendation). Perhaps ἐξορισθέντες, "having been banished," is more likely.
- 17 πρόσ + dat. = "in addition to."
- 19 πυνθάνοιθ' = πυνθάνοιτο, opt. in an indefinite past general condition since the present ("historical") tenses here are for past.
γῆς: with ὅπου, part. gen. "where(ever) in the world" (S 1439).
ἰδρυμένους: sc. ἡμᾶς; participle after verb of perception (S 2111).
- 20 κήρυκας: obj. of πέμπων.
κάξειργει = καὶ ἐξειργει (crasis).
- 21f προτείνων . . . ἄμα: "claiming (that it is) no small thing to make (θέσθαι) the city of Argos friendly and (i.e., or) hostile. . . and likewise himself while/since he is prospering."
χαυτὸν εὐτυχοῦνθ' = καὶ ἑαυτὸν εὐτυχοῦντα.
- 23 οἱ δ(ε) = the local authorities.
τάπ' ἐμοῦ = τὰ ἐπὶ ἐμοῦ (crasis and elision), "my affairs/situation."

- 24 **τητωμένους** = τητόομαι, "be in want, be bereft of," + gen. In 31 = "be banished."
- 27 **πράσσουσι**: "faring," as often. Dat. pl. like φεύγουσι.
- 32 **Μαραθῶνα**: terminal acc. (see on 16).
κύγκληρον: "with adjoining portions, neighboring," adj. with χθόνα. The Spartans spared Marathon until the year 427 because of its association with their hero Heracles.
- 33 **ικέται . . . βῶμιοι**: "suppliants at the altar."
καθεζόμεθα: -μεθα for -μεθα, frequent in verse for metrical reasons.
- 34 **προσωφελῆσαι**: with *ικέται*, "(beseeching someone) to aid (us)."
- 35 **κατοικεῖν**: inf. in indir. statement with *λόγος* (ἐκτί).
- 36 **Πανδίωνος**: father of Theseus' father Aegeus.
- 37 **τοῖσδε(ε)**: Theseus' maternal grandfather Pittheus was a son of Pelops and ancestor of the cousins Heracles and Eurystheus. Cf. 207-13.
- 38 **τήνδ'...ὁδόν**: internal acc. with ἀφικόμεθα, "travel this way."
- 39 **δυσὶν γερόντοις**: (dual) dat. of agent, in poetry not restricted to pf. and plupf. pass.
- 40 **καλχαίνων** < καλχαίνω, "make purple" and, by extension, "ponder deeply, worry."
- 41 **τὸ θῆλυ παιδὸς...γένος**: "the female offspring of (her) child."
- 42 **ἔσωθε**: "within," + gen.
ὑπηγκαλιμένη: pf. mid. part. < ὑπαγκαλίζω, "hold in one's arms."
- 43 **αἰδούμεθα**: here "we consider it improper that," + inf. with acc. subject.

- 44 **κάπιβωμιοστατεῖν** < ἐπιβωμιοστατέω, "stand at the altar."
- 45 **οἷσι πρεσβεύει γένος**: "for whom birth is oldest," i.e., "who are older."
- 46 **οἰκιούμεθα**: fut. of οἰκίζομαι.
- 47 **ἦν** = ἕάν.
ἀπωθώμεθα < ἀπωθέω, "drive away, repel," + gen. of separation.
πρὸς βίαν: "with violence, violently."
- 49 **πέπλων**: gen. after a verb of touching (S 1345).
- 50 **οὔ**: with ὑπο. Prepositions so accented follow their case (anastrophe, S 175).
- 51 **ἀλήται** < ἀλήτης, "wanderer."
- 52 **ὦ μῖκος**: "O hate(d wretch)!"
εἴθ(ε) + opt. = wish (S 1815).
<c'>: Angle brackets enclose material the editor wishes to add.
- 53 **ὥς**: "since"; with ἡγγεῖλας (S 3000).
- 54 **ταύτοῦ** = τοῦ αὐτοῦ.
- 55 **ΚΗΡΥΞ**: the herald of Eurystheus, called Copreus (< κόπρος "dung, dirt") in *Il.* 16. 639-649.
ἦ που: "I suppose," sarcastic (S 2865).
καθῆσαι...καλήν: "that (you) sit this seat (of supplication which is) good," i.e., "that your supplication is successful."
- 56 **ἀφιχθαι**: pf. inf. <ἀφικνέομαι.
- 57 **ἔστιν**: so accented at the beginning of a sentence.
πάροιθ(ε) αἰρήσεται: "choose before, prefer."
- 59 **χῶρει**: imperative, as accent indicates.
ταύτ(α): adverbial internal acc., "in this way."
- 60 **οὔ**: "where."

- λεύκιμος . . . δίκη: "a stony judgment," i.e., "death by stoning."
- 62 βεβήκαμεν < βαίνω.
- 63 βούληι < βούλομαι.
πόνον . . . χερί: i.e., "make me resort to force."
- 65 ἄρ(α) + past time = "after all," of a fact just realized.
τάδε: acc. of respect, "in this."
- 66 οὐκ . . . ποτε = οὔποτε.
- 67 ἄπερρ(ε): "go away, move aside."
κᾶν = καὶ ἑάν.
- 68 νομίζων...Εὐρυρθέως: "considering them Eurystheus', whose indeed they are."
- 69 δαρόν: "long."
- 70 Διός: gen. < Ζεύς.
- 72 ὄνειδος...ἀτιμίαν: acc. apposition to the main sentence (S 991).

PARODOS (75-110): The entry of the chorus, here a dialogue between the chorus of elders on the one hand (in iambic trimeters and a combination of dochmiacs and iambs) and Iolaus and the herald on the other (in iambic trimeters). The usual form of the dochmiac is $\cup - - \cup -$ with frequent resolution of $-$ into $\cup \cup$ (esp. $\cup \cup \cup \cup - -$) Thus 75-6 is scanned:

$\cup \cup \cup - \cup - \cup \cup \cup \cup \cup \cup -$
ἴδετε τὸν γέροντ' ἀμαλὸν ἐπὶ πέδωι
 $\cup \cup \cup - \cup -$
χόμενον· ὦ τάλαια

The strophe from 75-94 should correspond metrically with the antistrophe (beginning at 95), hence the gaps assumed after 76 and 110. The lyric portions of tragedy conventionally contained several Doric forms, especially α for η and gen. pl. in $-\alpha\nu$, here only in the iambic-dochmiac sequences (82-83, 91, 104, 108).

- 73 **ἔα:** not a verb, but an expression of surprise and wonder.
- 75 **ἀμαλόν:** "feeble, weak."
- 76 **χόμενον:** epic 2nd aor. pass. of χέω, "pour." The herald may have pushed Iolaus to the ground.
- 77 **πρός τοῦ = τίνος,** "by whom/at whose hand?"
- 79 **Ζηνός:** alt. gen. of Ζεύς.
προβωμίω: the area around ("before") the altar.
- 80 **τετράπτολιν ξύνοικον...λάον:** comprising Marathon, Oenoe, Probalinthus, and Tricorythus. This confederacy was one of the twelve units into which the early king Cecrops divided Attica. Note ξύν-, a metrically convenient alternative for συν.
- 82 **πέραθεν:** "from beyond," i.e., "from overseas."
ἀλίωι πλάται: "by means of a sea oar," i.e., "ship."
- 83 **κατέχετ(ε):** intrans. "stop/come to shore."
- 84 **οὐ νησιώτην...τρίβω βίον:** "I don't spend...an islander's life."
- 85 **ἀφίγμεθα < ἀφικνεόμαι.**
- 87 **λεώς:** Attic nom. = λαός.
- 88 **ἴστε < οἶδα.**
που: unaccented particle, "perhaps/I suppose."
- 89 **ἀκήρυκτον:** "unheralded," i.e., "unknown."
- 90 **τοῦ = τίνος;** made indefinite by ποτε, "of whom in the world/of whomsoever?"
- 94 **κέθεν = κοῦ.** -θεν is an old gen. ending.
- 95 **λόγων:** gen. with τυχεῖν, "meet with."
- 96 **μελόμενοι:** here = βουλόμενοι.

- 98 ἀποσπασθέντες: See on Hypothesis 6.
- 100 κρατούντες: + gen.
- 101 εἰκός: sc. ἐστί.
ξένε: Iolaus.
- 102 βιασίωι: here a two ending adjective.
- 103 ἔδη < τὸ ἔδος, "seat, altar."
σφ(ε): "they," acc. subject.
- 104 τάδ(ε) οὐ πείσεται: either < πείθομαι, "will not be worn over/will not yield on this" (τάδε, internal acc., S 1574), or < πάσχω, "will not suffer/endure/allow this."
- 107 ἄθρον: sc. ἐστί.
μεθεῖναι: aor. inf. < μεθήμι, "neglect."
- 109 δέ γ(ε): "yes, but..."
- 110 τυχόντα: modifies the understood acc. subject (τινα or σε) of ἔχειν. For the assumed lacuna see on 75-110.
- 111 οὐκουν...χρῆν: an excited question, "were it not necessary?" Murray's οὐκοῦν seems preferable, "therefore it were necessary."
- 116 πρὸς τοῦτον: "up to him."
ἄγών = ὁ ἀγών.
ἄρα: confirmatory, "then" < ἦ + ἄρα (S 2800).
- 117 εἴρηται: used as the perfect of λέγω.
- 118 ὄδ(ε) αὐτός: announcing an entrance, "this man himself" (Demophon, cf. 115).
- 119 Enter Akamas and Demophon.
ἐπήκοοι: predicative, "(to be) hearers/auditors."
- FIRST EPISODE (120-352): Demophon, King of Athens, rejects the herald.*
- 120 ἔφθης...βοηδρομήσας: "you were first in having run to help." The chorus is frequently addressed in the singular.

- 125 Ἰόλεωσ: Attic nom. (see on 87).
- 126 τί: "why?"
ἰυγμῶν: "cries of pain," gen. with verb of need/lack (δέομαι).
- 127 κᾶσφηλεν = καὶ ἔσφηλεν < σφάλλω, "trip, make stumble."
- 130 μήν: here adversative ("yet") rather than intensive ("indeed/to be sure").
ῥυθμόν: here "flow/style."
- 132 μέλλειν: "hesitate," as often.
- 133 ἀφίξαι: 2nd. sing. perfect.
- 135 ἐφ' οἷσι: "for what purpose," neuter.
- 137 ἄξοντα: fut. part., expressing purpose.
- 138 δίκαι(α): "just (things)."
ἀμαρτήι: "at the same time."
- 140 ἐκ τῆς: sc. γῆς.
δραπέτας: "runaways."
- 143 αὐτοὶ καθ' αὐτῶν: "ourselves by ourselves."
- 144 κᾶλλων = καὶ ἄλλων.
- 146 προσθέσθαι: "to add to himself."
- 147 ἔσκεμμένοι: "having observed," pf. part. < σκέπτομαι.
ἐς + acc: here "concerning, regarding."
- 148 κίνδυνον...ῥίπτοντες: "tossing/hazarding the risk."
- 149 εἴτε...γενήσεται: Diggle posits a lacuna containing the subject of γενήσεται, e.g., "foolishness." Without the lacuna simply "whether it (the danger) will come to pass or not."
- 150 φρενήρη < φρενήρης.

- 151 **τοσαύτης** . . . **Ἑλλάδος**: "of Greece so great," i.e., "of all of Greece," with **μόνον**.
- 152 **κατοικτιεῖν**: fut. < **κατοικτίζω**, "pity," depends on **ἐλίξουσι** (150).
- 153 **φέρ(ε)**: often introduces an imperative, here **ἀντιθέε**, "come, compare."
παρεῖς: aor. part. < **παρήμι**, "let pass."
- 154 **κερδανεῖς**: fut. < **κερδαίνω**, "gain, profit."
- 155 **τοιιάδ'**: "such as follow"; -δε often looks forward.
- 156 **χεῖρα**: i.e., "band, army."
- 158 **ἦν** = **ἔάν**.
- 159 **πεπανθηῖς**: aor. pass. subjunct. < **πεπαίνω** "ripen, soften, mellow."
ἐς πάλην...δορός: "for a contest of the spear," i.e., "for war."
- 160 **μή**: with **δόξης**, "do not expect."
μεθήσομεν < **μεθήμι**, "let go, release."
- 161 **ἀγῶνος ἄτερ χαλυβδικοῦ**: "without contest of steel."
- 162 **ποῖα πεδί(α)**: "what sort of territory?" retained acc. (S 1747), with **ἀφαιρεθεῖς** < **ἀφαιρέω**, "deprive, rob of."
- 163 **ῥυσιασθεῖς** < **ῥυσιάζω**, "seize by force."
- 165 **περόντας**: aor. < **πίπτω**.
- 166 **κτήρηι** < **κτάομαι**, "gain, incur."
- 167 **τύμβου**: in apposition to **γέροντος**, "an old-man, a tomb."
τὸ μηδέν: indeclinable and complementing **ὄντος**, "being nothing."
ὡς εἰπεῖν ἕπος: "so to speak" or "in a word."
- 168 **ἐμβήσῃ**: 2nd sing. fut. mid. < **ἐμβαίνω**, "mount on/set on."

- 169 **ἐρεῖς...μόνον**: "you will only say/claim at best (in response) that you will find hope." Diggle suggests emending to ἐξεῖς and positing a lacuna, "you will have only hope/expectation (of finding the children as allies)."
- 170 **τοῦτο...ἐνδεές**: "this (expectation is) lacking by much of present (reality)."
- 171 **οἴδ(ε)**: the sons of Heracles.
- 172 **μάχοιντ(ο)**: + dat.
ἠβήσαντες < ἠβίαω, "be in the prime of youth," i.e., "having come of age."
<τι>: "somehow/someway/at all"; supplied for the meter.
- 173 **ψυχῆν**: acc. of respect, "in (your) heart."
χοῦν μέσῳ = καὶ ὁ ἐν μέσῳ.
- 174 **διεργασθεῖτ(ε)**: aor. opt. passive < διεργάζομαι, "work thoroughly, kill."
πιθοῦ < πείθομαι, "obey."
- 175 **τᾶμ'** = τὰ ἐμά, "my property"; for accent see S 174.
ἔῶν < ἐάω.
- 176 **κτῆσαι Μυκῆνας**: aor. imperat. < κτάομαι, "get, acquire."
ἔπερ...δρᾶν: anticipating πάθῃς...τοῦτο.
- 177 **τοῦτο**: explained by the following inf. phrase.
παρόν: acc. absolute, "it being possible," + inf.
- 178 **ἐλέσθαι**: 2nd aor. inf. < αἰρέομαι, "choose."
- 180 **ἀμφοῖν**: dual gen. with παρ(ά).
- 183 **ἀπώσει** < ἀπωθέω, + acc.
ἄλλοθεν: "from elsewhere," i.e., "elsewhere."
- 184 **ἐν μέσῳ**: i.e., "in common."
- 185 **Ἄργου**: gen. with μέτεστι, "is a share of x."
- 186 **δοκῆσαν**: aor. n. part. < δοκέω; acc. absolute, "it having been decreed."

- 188 ἀπήλασαν: aor. < ἀπελαύνω, "drive away/ expel from."
- 190 δικαιοῦθ' = δικαιοῦτο < δικαιοώ, "judge, condemn," + inf.
τᾶργος = τὸ Ἄργος.
- 191 οὐκουν...γ(ε): "certainly not...at any rate!" (see on 111 and S 2953).
- 192 ἐξελεῖται: fut. < ἐξελαύνω, sc. οἱ Ἀθηναῖοι.
- 195 ὀγκῶν < ὀγκώω, "puff up, exalt."
οἰάπερ: adv. acc., "just as."
- 199 λῆμα: "courage/spirit/high temper."
- 200 θελήσους(ι): i.e., "will prefer."
<πάρος>: with τοῦ ζῆν (articular inf.), "in preference to life."
- 201 νομίζεται: "is recognized/adopted/esteemed/ practised."
- 202 πόλει...ἄρκει: "(this praise) is enough for the city."
- 204 καὺτος = καὶ αὐτός, "even/also (I) myself."
βαρυνθεῖς < βαρύνω, "burden/torment," supplementary participle with οἶδα (S 2106), "I know (myself) wearied."
- 207 ἐέθεν: See on 94.
- 209 πάλιν...ἄνειμι: "I in turn (shall) go over."
- 211 ἀυτανεψίων: "first cousins."
- 212 χῶ = καὶ ὁ (S 62-69, esp. 68c.)
- 213 γένους ὧδε: "thus of race," i.e., "related."
- 214 ἧ: "(that) which..."
τοῦ προσήκοντος: "the belonging," i.e., "kinship."
- 215 τεῖσαι: aor. inf. < τίνω, "repay."

- 216 **κύπλου**: nom. sing., "sailing companion." Nom. in spite of inf. construction because = subject.
ὑπακπίζων: "serving as shield-bearer."
- 217 **μέτα**: (note accent) with πολυκτόνον ζωστήρα, "after/in search of the much slaying girdle," i.e., "the girdle which caused much slaying," referring to the girdle of Hippolyte, the Amazon queen.
- 218 **ἐξανήγαγεν**: subject Heracles, hence the lacuna after 217 in which mention would have been made of Antiope, the daughter of Hippolyte, given by Heracles to Theseus for his help in the quest for the girdle.
- 220 **ὄν ἀντιδοῦναι**: "to offer in exchange for these (lit., "which") things."
- 222 **ἐκπεσεῖν χθονός**: "to fall out of the land," i.e., "be banished" (cf. 515 and 776).
- 223 **χωρίς**: "separately."
ἐν πόλει τ(ε): "and in the city," i.e., "publicly, too."
- 224 **ικέτας, ἀλήτας, συγγενεῖς**: asyndeton, "suppliants, wanderers, kinsmen"; subj. of inf. (ἔλκεσθαι, passive < ἔλκω, "drag"), explaining τόδε 223.
οἴμοι κακῶν: "alas for the evil," gen. of cause (S 1407).
- 225 **βλέψον**: aor. imperative.
- 226 **κατατέφω χερσίν**: "garlanding (you) with my hands (dual)," i.e., "embracing your knees." See Diggle.
- 227 **πρὸς γενείου**: "by (your) chin/beard," conventional in supplication.
- 228 **λαβεῖν**: epexegetic (explanatory) infinitive, "so that (someone) take ..."
- 231 **τᾶλλ'** = τὰ ἄλλα.
κρείσσω = nom. neut. pl.
- 232 **συμφορᾶς**: gen. with verb of hearing.

- 233 τῆς τύχης: gen. of comparison with verb of surpassing (S 1402).
- 237 παρώαασθαι < παρωθέω, "push aside, reject."
- 238 ἐφ' οὗ: "near whom," i.e., "relying upon whom."
- 239 νεοσσῶν πανήγυριν: "gathering of new-borns/chicks."
- 240f τὸ συγγενέ...χάριν: "(the second reason is) kinship and the privileged debt (articular infinitive < προοφείλω) that these do well at our hands (as) an ancestral favor."
- 242 οὐπερ: gen. with φροντίαι, a verb of caring for (S 1356).
- 243 παρήσω < παρήμι, "permit/allow."
- 245 δοκήσω: "seem."
- 246 τάδ(ε) ἀγχόνης πέλασ: "these actions (are) near hanging," i.e., "this would deserve hanging."
- 247 ὄφελεσ + inf. = an impossible wish, "you ought to have," "would that you had."
- 250 Ἄργοσ: "terminal" acc. (see on 16).
τ(ε)...τ(ε): "both...and."
- 251 πρὸσ τοῖσδε: "in addition to these things."
ἐγκαλεῖ < ἐγκαλέω, "bring a charge" of something (acc.) against someone (dat.).
- 253 οὐκ ἦν = οὐκ ἐάν, "not (even) if?"
- 256 μεθῶ: aor. subjunct. < μεθίημι, "allow," + dat.
- 257 ἐξόριζε: "banish (them)."
καίτ' = καὶ εἶτα, "and then."
- 258 πέφυκασ: "are," as often.
τοῦ θεοῦ...φρονῶν: "thinking more than the god, " i.e., "being presumptuous toward the god" or "(trying) to outsmart the god."

- 259 τοῖς κακοῖς: dat. of agent with verbal adj. φευκτέον (S 1488), "it must be fled by the wicked, the wicked must flee."
- 260 ῥῦμα: "defense."
- 263 γ(ε): in stichomythia often, "yes."
ἦν: so punctuated requires an ellipse, "(as you will not do) if ..." Pearson has no comma: "yes, if you are wise enough not to injure the Argives."
- 264 βλάπτειθ': "The imperative expresses an assumption" (Pearson).
- 266 μεθήσομαι: See on 256.
- 268 ἄρ(α) = ἄρα "then," (S 2800).
ἄπει: εἶμι is used as the future of ἔρχομαι in Attic.
- 269 εἶσομαι: fut. < οἶδα.
- 270 κλαίων ἄρ(α) ἄψη: "then you'll touch (< ἄπτομαι + gen.) ...and weep."
οὐκ εἰς ἀναβολάα: "not towards delays," i.e., "immediately."
- 271 θενεῖν: 2nd aor. < θείνω "strike/hit."
- 273 θίγηις < θιγγάνω, "touch," + gen.
- 275 Ἄρεος: gen. < Ἄρης with αἰχμήν, "spear of Ares," i.e., "army."
- 278 Ἄλκᾶθου: Alcathous, son of Pelops and Hippodameia, was king of Megara, bordering on Attica.
- 279 καρᾶδοκῶν: "watching eagerly."
- 281 φυτοῖς: "plants."
- 284 φθείρου: pass. imperative, "be ruined/go to ruin."
- 287 ὑπήκου: "subservient/obedient to," + gen.
- 288-96 Anapestic dimeter (except for 289, which is monometer): two basically anapestic (~ ~ -) units or metra. It can be

diagrammed: ∪ ∪ - ∪ ∪ - // ∪ ∪ - ∪ ∪ - , where // marks the coincidence of word-end and end of the metron ("diaeresis"). There is a free substitution of - for ∪∪ and of ∪∪ for - , but ∪ ∪ ∪ ∪ is avoided. The final anapest often lacks its final long ("catalectic"). Thus we may scan v.288:

- - ∪ ∪ - // ∪ ∪ - ∪ ∪ -

- 288 ὄρα: "(it is) the season/hour/time," + inf.
πελάσαι < πελάζω, "draw near to."
- 291 ἐπι τοῖσι: "on the basis of these things," i.e., "in view of what has just happened."
- 293 πυργοῦν < πυργόω, "build towers, exaggerate."
τῶν γιγνομένων: gen. of comparison.
- 294 νιν = ἀτόν, as often in tragedy.
- 295 παρὰ μικρόν: "by a little," i.e., "almost."
- 296 διακναίαι: "wear away, crush."
- 299-301 bracketed because it seems to depart from the point of 297-298.
- 300 ἐκοινωνήσεν < κοινωνέω, "have dealings with," + dat.
- 302 ἠὺγένει' = ἡ εὐγένεια.
- 304 τοῦτχατον = τὸ ἔτχατον.
- 305 τοσῆδ(ε)...γῆς: "of this so great inhabited Greek land," i.e., "of all of Greece."
- 306 προύττησαν < προίττημι, "stand over, protect," + gen.
- 310 φανῆι: "appear," aor. pass. < φαίνω.
- 311 τιμὰς πατρός: i.e., "patrimony." Elmsley posited a lacuna to give it its own verb.
- 314 μοι: with imperative = "please" (S 1486).
- 316 Πελασγικόν: The Pelasgians were considered the aborigines of Greece, here specifically the Argives.

- λεών: See on 87.
- 317 ἀπηλλάξαντο < ἀπαλλάσσω, "release/remove x (acc.) from y (gen.)."
πολεμίους ἔχειν: inf. of intended result (S 2010), "so as to have (them) as (their own) enemies."
- 318 ἀλήτας: Here probably an adj., but see on 224.
- 319 Suspected as being an unnecessary expansion of ὄμως.
- 321 Θηκέως: gen. with πέλας.
ὦ τῶν: "O friend."
- 322 ὑψηλόν: predicative.
ἀρῶ: fut. < αἶρω, "raise/ exalt/ extol."
εὐφρανῶ: fut. < εὐφραίνω, "gladden."
- 323 ἐδέξω: aor. < δέχομαι; sc. ὑμᾶς.
- 326 γεγώς < γίγνομαι, supplementary part. with τυγχάνεις.
- 332 ἦνεγκε < φέρω.
- 333 σοί: dat. of agent.
- 334 μνημονεύεται: fut. mid., with pass. sense.
- 337 πολλῆι...χειρί: i.e., "with a large army."
- 338 λάθηι < λανθάνω, + supplementary part.
- 339 Ἄργει: dat. of place.
- 347 Ἴμεν: See on 268.
οἴκουσ: i.e., to the homes of the Athenians.
- 348 χρώμεθα: "use, employ," + dat.
Ἄργείων: "(than those) of the Argives."
- 349 τῶν μὲν: the Argives; with προτάτει.

FIRST STASIMON (353-380) The meter is aeolo-choriambic, based upon choriambic (- ∨ ∨ -) and glyconic (x x - ∨ ∨ - ∨ -) patterns: choriambic dimeter (- ∨ ∨ - - ∨ ∨ -) [353 = 362],

aristophanean (- υ υ - υ - -) [354 = 363, 361 = 370, 380], pherecratean (x x - υ υ - -) [355 = 364, 373], glyconic (357 - 360 = 366 - 369, 371 - 372, 374 - 375, 378 - 379), telesillean (x - υ υ - υ -) [377]; anapestic dimeter and bacchiac (υ υ - υ υ - υ υ - υ υ - υ -) [356 = 365], choriambic enoplian (x - υ υ - υ - -) [376, *ιτέα* disyllabic].

- 354 **κοῦ**: with μέλονται (S 1356).
- 355 **ξεῖν(ε)** = ξένε, pejorative.
- 357 **μήπω...εἴη**: "may it not yet be thus for Athens," i.e., "may the Athenians never fear you."
- 361 **ὁ Cθενέλου**: "the (son) of Sthenelos," Eurystheus.
- 362 **πόλιν**: terminal acc. (see on 250).
- 365 **ἀντομένους**: "entreat," + gen.
- 366 **εἶξας** < εἶκω, "yield."
- 371 **εἰρήνα** = εἰρήνη. So τάν = τήν in 379.
- 374 **ἄ δοκεῖς**: dir. obj. of κυρήσεις.
- 376 **κατάχαλκος**: adj. of two endings, with *ιτέα*, "shield."
- 377 **ἐρατᾶ**: vocative < ἐρατής, "lover."
- 379 **χαρίτων**: gen. with εὔ ἔχουσαν (S 1441), "holding well of the graces," i.e., "full of grace."
- 380 **ἀνάχου**: aor. imperative, < ἀνέχομαι, here "hold up/cease."

SECOND EPISODE (381-607): Demophon reports that the oracles demand a well-born maiden be sacrificed to Persephone for the rescue of Athens. Macaria enters from the temple in response to Iolaus' cries and volunteers to be the sacrificial victim. After countering the objections and alternative proposals of Iolaus, she departs.

- 381 **τί**: "why?"
σύννοιαν: "anxiety."

- 383 μέλλουσιν: See on 132.
- 384 οὐ...μή: with aor. subjunct. to denote emphatic denial (S 1804).
- 386 εἴσιν: See on 268.
 цаφ(ά): "surely."
- 388 ὑπερφρόνων < ὑπέρφρων, "haughty."
- 390 νιν: pl., "them."
 χρεών: sc. ἐστι.
- 391 φησ(ι): "claims."
- 393 ἐφήκε < ἐφήμη.
- 394 λεπαίαν ὄφρῦν: "craggy edge of a hill."
- 395 δόκησιν: "(as) an opinion," in apposition to τόδ(ε).
- 396 ποῖαι < ποῖος, "by what sort of means," or "by what (path/road)," (S 1027b).
 στρατόπεδον τὰ νῦν δορός: "the army of spear(men) presently."
- 397 ἐν ἀσφαλειῇ: "in the safe (part)"; < ἀσφαλῆς.
- 398 ἄραρ(ε): "are fit/joined together"; intrans. pf. < ἀραρίσκω.
- 399 πόλις: sc. ἐστί.
 ἡτοιμασμένα: pass. < ἐτοιμάζω, "get ready."
- 400 θεῶν: part. gen. with οἷς.
- 401 θυηπολεῖται: "is filled with sacrifices."
- 403 ἀλίεας < ἀλίζω, "gather together."
- 404 βέβηλα: "profane/public."
 κερυμμένα < κρύπτω, "hide."

- 405 [λόγια...σωτήρια]: deleted as explanatory gloss because λόγια "oracles" is not found elsewhere in tragic or high poetry. See Diggle.
- 406 τῶν...ἄλλων: "of the other (i.e., various, prophecies)."
- 407 γνῶμα: "judgment, opinion."
ταύτον = τὸ αὐτόν.
- 408 σφάξαι < σφάζω, "sacrifice."
κόρη: "daughter," i.e., Persephone.
- 409 ἦτις: The antecedent is πάρθενον.
- 402 τροπαῖα...σωτηρίαν: Diggle transposes to after 409 because the routing of the enemy and salvation of the city are not, as Demophon knows and will explain, to be accomplished by the standard pre-battle sacrifices, but rather only by the sacrifice of a maiden (408-409). For the acc. in apposition, see on 72. Transposition is unnecessary if the intent of the priests is to save the city no matter what the oracles have declared.
- 411 κτενῶ: fut. < κτείνω, "kill."
- 413 ἄκονθ' = ἄκοντα, < ἄκων, "unwilling."
- 415 πύκνας: "frequent"; L has πικράς, "bitter."
- 416 ἦ: 1st sing. imperfect.
- 419 οἰκεῖος...πόλεμος: "home/civil war."
- 422 διαβληθήσομαι: fut. pass., < διαβάλλω.
- 423 ὥστε = ὥς.
- 424 πείσομαι < πάσχω.
- 425 ἀλλ(ὰ) ἦ: introd. a question as an objection (S 2654), "but really?"
πρόθυμον: adj. of two endings, mod. πόλιν.
- 427 ἔοιμεν: syncopated form of εἰοίκαμεν, < εἰοικα, "seem/be like/resemble," + dat.

- 429 ἐς χεῖρα: "into the hand," i.e., "within (their) grasp."
 συνῆψαν < συνάπτω, "grasp, have a grip on."
 χερσόθεν: probably an etymological pun with χεῖρα, "from
 the mainland." See Ambrose.
- 430 ἠλάθησαν < ἐλαύνω.
- 432 σεσωμένοι < σώζω.
- 435 συγγνωστά: "understandable, pardonable."
- 437 καί: "even."
 τάνθάδε(ε) = τὰ ἐνθάδε, "these (events) here."
- 439 τί χρήσομαι: "how I shall deal with you (your situation)";
 indir. quest. after ἔχω ("know").
- 440 ἄστεπτος: "uncrowned," i.e., with garlands in supplication.
- 442 ὀλούμεθ(α): fut. < ὀλλυμι.
 ἐκδοθησόμεθα < ἐκδίδωμι, "hand over, surrender."
- 447 τοῦ...βίου: See on 224.
- 451 κύπραξον: aor. imperat. with οἴσθ(α) ὄ, "do (this) with
 me," (S 1842a).
- 454 εἰθήτω: 3rd p., imperative < σώζω.
- 455 οὐ...δεῖ: sc. με.
 ἴτω: "let it (my life) go."
- 458 εὐκτόν: "(it is) prayed for," < εὐχομαι.
- 460 πολλῆς...δίκης: gen. with τόχοι.
 αἰδοῦς: "sense of shame, mercy," i.e., of the wise man
 toward his enemy.
- 461 ἐπαιτιῶ: pres. imperat., < ἐπαιτιάομαι.
- 464 εἶπας: 1st aor. < λέγω.
- 466 τί...πλέον: "what (is) the advantage?"

- 468 δεινόν: pred. nom.
- 470 λύμης: "mistreatment" (of Heracles by Eurystheus).
- 474 ΠΑΡΘΕΝΟΣ: L has "Macaria."
- 475 προσθήτε < προστίθημι, "attribute, impute."
- 477 κάλλιστον: sc. ἐστι.
- 479 ταχθεῖσα < τάσσω.
 πρεσβεύειν: "be the eldest," i.e., "have first place over," + gen.
- 482 μῆ (ἐ)πί: "whether/if over and above."
- 483 προσκείμενον < προσκεῖμαι, "be added to."
- 485 ἔχω + inf. = "be able."
- 486-7 "But having seemed to us to have proceeded well, the course of things has changed back again to hopeless." μεθέστηκ(ε) is intrans. pf. < μεθίστημι, "change."
- 498 κἀχόμεεθθα = καὶ ἐχόμε(ε)θα, "and we are held/constrained," + inf.
- 499 πεπραγκότες < πράσσω.
- 503 ἀξιοῖ < ἀξιόω, "deem (it) worthy to/consent to," + inf.
- 506 παρόν: "it being possible" (see on 7).
 σφε = αὐτούς.
 μὴ θανεῖν: "dying," redundant μὴ after verbs of negative meaning (S 2740).
- 507 ἄξια: neut. pl., "(these) things (are) deserving of."
- 508 δαιμόνων: "the gods," obj. gen. with ἰκέτας, cf. 955.
- 510 κακούς: "base/cowardly."
 ὀρᾶσθαι: "to be seen, considered."
- 512 ἀλούσης: aor. < ἀλίσκομαι, "be captured/conquered."

- 513 ἄτιμα: acc. pl., obj. of παθοῦσαν.
- 515 χθονός: See on 222.
- 520 τῶνδε: the other children.
- 522 τῆιδε: "in this way."
- 526 ἀναξίαν: adj., sc. ἐμέ, subject of τυχεῖν.
καῶν = καὶ ἄν.
- 527 τὰδ(ε): i.e., survival without virtue.
(ἐ)πίσημος: "distinguished/prominent."
- 528 ἡγεῖσθ(ε) < ἡγέομαι "lead."
καταθανεῖν = καταθανεῖν < καταθνήσκω.
- 529 κατάρχεσθ(ε): "prepare for sacrifice"; dubious because it violates Porson's Law, that "the rhythm -- / - υ -, where the syllables -- belong to one word and the syllables - υ to one word or word-group, is avoided at the end of the trimeter" (West). Yet West cites Ajax 1101, Philoctetes 22 as parallels.
- 530 πάρα: so accented = παρέστι, "is present/ready."
- 531 ἐξαγγέλλομαι: "promise."
- 536 πάρος: "before," + gen.
- 537 τούτων: gen. of comparison.
- 540 ἐκείνου: Heracles.
τῆς...φρενός: material gen., "in your godlike mind/thought."
- 543 ἦι: "how/by what means?"
γένοιτ(ο): impersonal.
- 545 καῖθ' = καὶ εἶτα.
λαχοῦσα: "the one who has drawn the lot," < λαγχάνω.
- 549 ἐνδέχεσθε: "permit."
- 551 τοῖςδ(ε): "for these," the other Heraclids.

- 553 τοῦ πρίν: "the one before."
- 554 ὑπερφέρεαι: here transitive, "surpass x (acc.) by means of y (dat)."
- 558 †κελεύεις†: daggers probably unnecessary. As Pearson explains, "although the verb appears to contradict 456, Iolaus' reluctance to interfere constitutes a command or advice that she act without being influenced by him."
- 559 μετασχεῖν < μετέχω, "share," + gen.
θάνω: hortatory aor. subjunct. (S 1797).
- 562 σφαγῆς...δεινόν: "to the horror of sacrifice." The transposition of 562-63 after 559 is not necessary, but it does put the request that Iolaus cover her body, in 561, immediately before Iolaus' refusal to be present at the sacrifice.
εἴπερ: "if, as is the fact/ since."
- 560 ἔπου < ἔπομαι, "follow."
- 561 κρύψον: See on 225.
- 565 χρῆνιζε: "desire"; here "take care" or "be willing."
- 568 κοσμεῖσθαι < κοσμέω, "adorn, lay out," here, for burial.
- 570 τλημονεστάτην < τλήμων, "courageous."
- 574 δίδασκε...καφούς: sc. εἶναι.
μοι: See on 314.
- 576 ἀρκέσουσι: "they (will) do enough/be sufficient," i.e., "that will suffice."
- 577 πειρῶ: imperat., < πειράομαι, "try."
ᾤσσαι: sc. αὐτούς.
- 578 τεθράμμεθα < τρέφω, "nourish/rear."
- 582 εὐδαιμονοῖτε: Independent optative without ἄν expresses a wish.
ὅσων: gen. with σφαλῆσεται.

- 583 ἡμή = ἡ ἐμή.
- 586 κᾶν = καὶ ἑάν.
- 588 θάψαι < θάπτω. If she is asking to be buried in Argos, i.e., for her remains to be translated to Argos, the alleged lacuna after 629 (see Volume Preface) cannot have contained a burial scene.
- 589 κάλλιστα: adverbial, "(it is just that I be buried) in the finest way."
- 590 γένους: gen. with προύθανον, "died for."
- 591 κειμήλια: "treasures."
- 592 εἴ τι: "if (there is) something."
- 597 μέγιστον: adv. acc.
- 598 ἴθι < οἶδα.
- 599 πολύ: "by much," with τιμωτάτη.
- 600 ἄζομαι: deponent, "I fear."
- 601 κατήρκεται: See on 529.
- 602 οἰχόμεθα: "we are lost."
- 603 κὰς ἔδραν = καὶ εἰς ἔδραν.
ἐρείκατε < ἐρείδω, "prop/set firmly."
- 604 αὐτοῦ: "here."
- 606 κρανθέντος < κραίνω, "fulfill."

SECOND STASIMON (608-628). The meter is dactylic, sometimes in hexameter.

- 610 (ἐ)μβεβάναι = ἐμβεβηκέναι, pf. inf., < ἐμβάινω
"go/enter into."
- 611 παρα...διώκει: "one lot pursues/follows upon another,"
i.e., 'fortune is ever changing.'

- 613 ἀφ' ὑψηλῶν: "from high places," i.e., "from high estate."
 βραχύν: metaphorical, "humble."
 ὄικισε: "establishes/makes," gnomic aor, (S 1931), < οἰκίζω.
- 614 †ἀλήταν†: "wanderer," metrically corrupt.
- 615 σοφίαι: dat. of means.
- 616 ὁ πρόθυμος: "the one striving."
- 622 ἅ μελέα = ἡ μελέα, Macaria.
- 624 ὑποδέξεται: "will await," < ὑποδέχομαι, "receive."
- THIRD EPISODE (630-747): An attendant reports the return of Heracles' son Hyllus. Iolaus calls Alcmene forth from the temple, has armor brought to him from the temple, and departs to the field of battle.*
- 631 ἀποστατεῖ: sing. with compound subject, + gen. of separation.
- 632 οἷα δὴ γ(ε): "such really as (my presence) in fact (is)," i.e., "such as I am."
- 633 τί χρήμα: "(for) what business," i.e., "why, pray?" Iolaus lies prostrate.
 κατηφές: "downcast."
- 634 οἰκεῖος: "familial, personal."
- 636 ἐρρώμεθα: pf. with pres. sense, < ῥώννυμι, "be strong."
- 639 πενέκτης: "serf, vassal."
- 640 νῶιν: "us," dat. dual.
- 641 καὶ πρός γ(ε): "and in addition/and what's more."
 τὰ νῦν: See on 396.
- 644 ὠδίνουσα < ὠδίνω, "be in labor, be anxious about," + gen.
- 645 ἐτήκου: 2nd sing. mid. < τήκω "melt."

- 646 ἀυτῆς < ἀυτή "shout, outcry."
ἐπλήσθη < πίμπλημι, "fill with" + gen.
- 647 μῶν = μὴ οὖν, "surely not," expecting a neg. answer.
- 649 τόσονδε δ(έ): "but *this* much."
- 650 οὐκ ἔσται: "it is not possible."
- 651 ἦ τᾶρ(α) = ἦ τοι ἄρα, "or in truth then."
- 652 προσθίξει < προσθιγγάνω, "touch," + gen.
- 653 ἀγωνιῆι: Att. fut., 2nd sing., < ἀγωνίζομαι, "contend,"
here, + dat. of person.
- 659 παῖδα παιδός: "grandson."
- 661 τί...ποῦ: "why (are you and)...where?"
προσβαλὼν πόδα: "having set foot," + dat. of place.
- 662 εἴργε < εἴργω (ἔργω), "prevent/hinder from," + part.
- 665 οὐκέθ' = οὐκέτι, Alc. indicates no interest in purely
military matters.
- 666 μέτεστιν: Iol. avers that the preparations *are* pertinent.
ἔργον: "(it's) our duty/business."
- 670 πρόμοι: "leaders/ generals."
- 671 λαίον: "left."
ἔστηκεν: "(Eurystheus) is positioned on," + acc.
- 673 παρήκαι: pf. < παράγω, "lead away from."
- 674 πόσον τι...ἄπωθεν: "how far away?"
δόρυ: "spear," i.e., "army."
- 676 εἰς < εἶς, "rank/line."
- 678 τοῦμον μέρος: adverbial, "on my part/by me."

- 679 **συμβαλεῖν**: "to engage (in combat) with, to commit (in battle) to."
- 680 **ταῦτά = τὰ αὐτά**.
- 681 **ἔοιμεν**: "as we should" (see on 427).
- 682 **ἥκιστα πρὸς σοῦ...ἦν**: "it was least (fitting) of you."
- 683 **μὴ μετὰσχειν**: sc. ἥκιστα πρὸς ἐμοῦ ἔστιν.
- 683-90 This (unnecessary) rearrangement of the lines gives greater logical force to 684.
- 689 **ἐλάττωσιν**: "fewer (than before)"; dat. < ἐλάττων, "less."
ἄριθμον: acc. of respect (S 1600a).
- 690 **κήκωμα**: "weight," i.e., "support."
- 684 **ἐν ὄψει**: i.e., "by means of sight/appearance."
μὴ...χερός: gen absol. with conditional force, "unless the hand acts."
- 685 **θένοιμι** < θείνω, "strike." L has **εἰνός** in 686, which gives to **δι(ᾶ) ἀπίδος** the sense "by means of the shield," rather than "through the shield" (cf. 738).
- 691 **παρεσκευασμένον**: pf. mid. part., < **παρασκευάζομαι**, "prepare oneself/be ready," modifying **μ(ε)**.
- 692 **οἶος τε + εἶναι** = "be able."
- 693 **ὡς μὴ μενοῦντι**: "as to one (i.e., me) not going to remain," the emendation of Diggle, who objects to the acc. absol. produced by **μενοῦντα** of L.
πάρρα: See on 530.
- 695 **αἰχμάλωθ' ὄπλα**: "captured armor," traditionally dedicated in temples.
- 698 **ἐλών** < αἰρέω.
- 699 **ὀπλίτην**: here adjectival, "an armed soldier's."
- 700 **οἰκούρημα**: "a staying at home/watching the house."

- 701 **δειλία:** dat. of manner.
- 702-8 Anapestic dimeter: See on 288-96.
- 702 **κτόρνυσι:** "lay low/suppress."
- 703 **ἦβᾶι < ἦβάω,** "be young."
- 704 **ἄλλως:** "differently," i.e., "vainly."
- 705 **εμικρά:** adv. acc.
ὀνήσει < ὀνίνημι, "help/benefit."
- 706 **γνωσιμαχεῖν:** "fight (one's) opinion/change one's mind."
εἴη ἡλικίαν: "your age," i.e., "a person of your age."
- 707 **εἶαν:** inf. < ἐάω, "dismiss/reject."
- 708 **κτήσει < κτάομαι,** "acquire."
- 709 **τί χρεῖμα:** See on 633.
μέλλει: here + aor. inf. λιπεῖν (normally with fut. or pres. inf., S 1959c).
- 711 **σοί:** with μέλειν, "there is a care to x (dat.) for y (gen.), x cares about y."
- 713 **παιδός:** with παιδί, cf. 659, 710.
μελήσει: 2nd sing. mid. fut., "you will be a care" or 3rd sing. act. fut., impersonal, "there will be a care (for you)."
- 714 **χρήσονται τύχη:** i.e., "meet their fate/doom."
- 715 **οἶδε:** the Athenians.
- 716 **ἄλλ' = ἄλλο.**
- 718 **ἀκούεται κακῶς:** "hear badly," i.e., "be spoken ill of."
- 719 **εἰ...ὄσιος:** indir. question after οἶδεν.
- 720 **παντευχίαν:** "full array." The attendant has returned with the armor.

- 721 φθάνοις δ' ἄν οὐκ ἄν: lit., "you would not be premature in..." i.e., "won't you hurry and..." + part., with repetition of ἄν for emphasis (S 1765b).
- 722 ἀγών = ὁ ἀγών.
- 725 πύκάζου < πυκάζομαι, "cover oneself."
- 726 πρόχειρ(α): "close to hand," with τεύχη.
- 727 ὀξύην: "(beech) spear."
- 730 ὄρνιθος οὐνεκ(α): "for the bird's/omen's sake."; to stumble at the outset of battle would be a bad omen.
πορευτέον: verbal adj., sc. ἐκτί (S 2152).
- 731 εἶθ(ε) + past tense, expresses an impossible wish. (Contrast possible wish in 740.)
- 732 πείσομαι < πάσχω.
- 738 δι(ὰ) ἀκπίδος: See on 685.
- 743 τροπήν: "turning, rout."
- 745 ἔστιν...ἔχον: "There is in good fortune also this wrong, the appearance of valor."

THIRD STASIMON (748-783): The meter is mostly glyconic (x x - √ √ - √ -) [748 - 749 = 759 - 760, 752 - 753 = 763 - 764, 755 - 756 = 766 - 767, 770 - 772 = 777 - 779]; syncopated ionic dimeter (√ √ - √ √ - -) [750 = 761]; hemiepes pendant (- √ √ - √ √ - -) [751 = 762, 774 = 781]; reizianum (x - √ √ - -) [754 = 765]; pherecratean (x x - √ √ - -) [757 = 768]; phalaecean hendecasyllable (- x - √ √ - √ √ - - -) [758 = 769]; iambic metron (√ - √ -) with ithyphallic (- √ - √ - -) [772 = 780]; anapaestic dimeter (√ √ - √ √ - √ √ - √ √ -) [775 = 782]; syncopated iambic trimeter (√ - √ - - - √ - √ - x) [776 = 783].

750 θεοῦ φαεσιμβρότου: "the light-to-immortals god," Helios; invoked here with ἐλάνα, "Moon."

751. ἐνέγκαι: inf. for imperative (S2013a).

- 753 θρόνον ἀρχέταν: "the ruling throne."
- 754 γλαυκᾶς... Ἀθάνας = γλαυκῆς... Ἀθήνης, sc. οἶκῳ
"temple."
- 755 μέλλω: with κίνδυνον τεμεῖν, "cut the risk," i.e. "decide
the issue."
- 756 ὑπερ: with γᾶς (= γῆς) and δόμων.
- 760 δορὸς... ἄλκᾶ: "prowess/strength of spear."
- 762 κεύθειν: "conceal/harbor."
- 769 ἦσσου: nom. pl.
- 770 πότνια: Athena.
ζόν: sc. ἐστι.
- 773 ἄλλαι: "to another (land)."
- 774 δορυκοῦν: "brandishing the spear."
- 775 ἀρεταῖ: causal dat. (S 1517).
- 776 ἐκπερεῖν: See on 222.
- 778 λάθει: 3rd sing. < λάθω = λήθω = λανθάνω, sc.
κραίνειν τιμάν σοι, or, perhaps, simply σε.
- 779 φθινάς... ἀμέρα (= ἡμέρα): "The waning (final) day."
- 780 ἄοιδαὶ... μολπαί: compound subject of λάθουσι,
understood from 778.
- 781 ἀνεμόεντι... ὄχθῳ: the Acropolis.

FOURTH EPISODE (784 - 891): The messenger reports that the Athenians have been victorious through the miraculous rejuvenation of Iolaus, who has taken Eurystheus captive.

- 784 † κυντομωτάτους... φέρω†: "brief (for you) to hear and
for me here most beautiful." Daggered because editors want
the words to be beautiful to Alcmene and brief for the

messenger not vice-versa, and because of ἐμοί τε τῶιδε, which seems unnecessarily emphatic.

- 786 τροπαῖ(α): "trophies." Trophies of enemy armor were traditionally set up to mark the site of a victory.
- 788 †διήλασεν† < διελαύνω, "drive through." Diggle daggles the verb because in no other occurrence does it have the sense suggested here of "bring to safety."
- 789 ἤλευθέρωσαι: 2nd sing. pf. mid. < ἐλευθερώ, "set free."
- 790 μιᾶς...κυφορᾶς: gen. of separation, "from one anxiety."
- 791 φόβος: sc. ἐτί μοι.
μοι: dat. of interest.
- 792 μέγιστον: adv.
εὐκλεεῖς: in apposition to the subject of ζῶειν.
- 793 τοῦκ...ᾧδε†: "Is this not Iolaus here?" But Iolaus does not enter; Elmsley emends to ἄρ'...ἔτι, "Does Iolaus still live?"
- 796 μεθέστηκ(ε): intrans., < μεθίστημι "change into."
- 797 εὐτυχηῖ: with ἀγῶνα.
c' = cot unusually.
- 800 ὀπλίτην στρατόν: governed by both ἐκτείνοντες and ἀντετάξαμεν.
- 801 κατὰ στόμ(α) ἐκτείνοντες: "stretching out/extending face to face."
- 802 ἐκβάς πόδα: "having gone out in respect of foot," "having stepped out."
- 803 μέσοισιν...δορός: "in the middle between-the-space of the spear/between two armies."
- 805 Lacuna marked because of lack of parallelism between ἐργάσῃ and εἰόασαμεν in tense and person.
- 806 ἐργάσῃ: 2nd sing. mid., < ἐργάζομαι.

- 808 **συνάψας** < συνάπτω, "join."
ἄγου: mid. imperative.
- 810 **ἄφες** < ἀφίημι.
- 811 **ἐπήνεσ(ε):** "approved, (saying that)..."
- 813 **ὁ δ(ε):** Eurystheus.
αἰδεσθεῖς < αἰδέομαι "feel shamed before/ at," + acc. (τοὺς κλύοντας and δειλίαν).
- 821 **ἀφίεσαν:** "released/let loose."
- 822 **βοείων:** L has βροτείων "human," a suspiciously brief reference to the sacrifice of Macaria (see Volume Preface).
οὔριον φόνον: "the blood that brings a fair wind."
- 824 **πλευροῖς...πλεύρ':** "they brought close flanks to flanks"; Diggle's emendation of L's ἔκρυπτον which gives the sense "(under their shields) they concealed (their flanks with the flanks)," i.e. by marching close together.
- 825 **οἶα χρῆ:** sc. πράττειν.
- 826 **τῆι...χθονί:** "the (earth) that raised you and bore (you)."
- 830 **ἐσήμην(ε)** < σημαίνω.
ὄρθιον: adv., "clearly."
Τυρρηνικῆι: because the *κάμπιγξ* ("trumpet") was considered a Tyrrhenian invention.
- 832 **τιν(α):** adds an indefinite quality to πόσον, "how great a sort..." (rhetorical question).
- 834 **πίτυλος:** usually the sound of an oar ("plash"), here perhaps "stroke."
- 835 **ἐρρήξαθ'** = ἐρρήξατο < ῥήγνυμι, "break."
ἐχώρησαν: sc. οἱ Ἀργεῖοι.
- 836 **ἐπαλλαχθεῖς** < ἐπαλλάσσω, "interchange"; here "interwoven."

- 838 **†τοῦ κελεύεματοσ†**: The curious gen. remains unexplained, perhaps source: "from the commanding," i.e., "commanders."
- 840 **ἀρήξει(ε)** < ἀρήγω, "ward off," an acc. from a dat.
- 842 **ἐτρεψάμεσθ(α)**: mid., < τρέπω, "we turned (from ourselves)," + acc.
- 845 **ἐμβῆσαι**: See on 168.
- 846 **Εύρυςθέωσ**: gen.
- 847 **ἐπεῖχε** < ἐπέιχε, "keep aiming at/holding towards," + dat.
- 849 **Παλληνίδωσ**: " of (Mt.) Pellene."
- 850 **Ἀθάνας**: Doric form (gen.).
- 851 **ἡράσασθ'** < ἀράομαι, "pray."
ἡμέραν μίαν: acc. of extent of time.
- 852 **νέωσ**: nom. because subject of the infinitive is the same as that of the leading verb.
ἀποτείεασθαι: aor. inf., < ἀποτίνομαι + 2 acc. = "exact x from y/ pay back x to y."
- 854 **διεὶ δὲ ἀτέρ(ε)**: dual nom.
- 855 **λυγαίφ** < λυγαῖωσ, -α, -ον, "murky, gloomy."
- 856 **δὸν...παῖδα**: i.e., Heracles (addressing Alcmena).
- 857 **ὄρφνησ δυσαιθρίωσ**: "murky dark."
νέωσ βραχιόνωσ...τυπὸν: "youthful image of new arms."
- 859 **Ἰολέωσ**: nom.
- 860 **πέτραισ Κυρωνίωσιν**: The Scironian Rocks, near Megara along the coast of the Saronic gulf, were formed from the bones of Sciron, the robber Theseus threw into the sea.
- 861 **ἀκροθίνιωσ**: "booty."

- 865 τὸν...δοκοῦντα: obj. of inf. ζηλοῦν.
- 869 ἐπεσκέψω: 2nd sing. mid. aor., < ἐπισκέπτω.
- 871 δοκοῦς(α): "believing."
- 873 νῦν δὴ νῦν: emphatic, "now at last."
- 874 ὀλουμένου: fut. part.
- 876 ὄψεσθε: fut. < ὄράω.
κλήρους...χθονός: "allotments of land."
- 877 ἀπειργμένοι: pf. part., < ἀπείργω "keep from."
- 878 πλανήτην: "wanderer," here adjectival (see above 318 on ἀλήτας).
- 880 ἐφείαθ' = ἐφείατο < φείδομαι, "spare."
- 881 οὐ σοφόν: sc. ἐστι.
- 882 μὴ...δίκην: See on 852.
- 883 τὸ κόν: sc., e.g., μέρος.
- 888 μέμνησο: 2nd sing. perfect imperative mid. < μιμνήσκω..

FOURTH STASIMON (892 - 927): though beginning with an iambic trimeter, basically acolochoriambic: glyconic (x x - υ υ - υ -) [895, 911, 912, 913, 920, 921, 922], pherecratean (x x - υ υ - -) [900, 908], hipponactean [= hypermetric glyconic] (x x - υ υ - υ - -) [916, 925], choriambic enoplian (x - υ υ - υ - -) [896, 905, 914, 923], telesillean [= acephalous glyconic] (x - υ υ - υ - -) [915, 924], cretic (- υ -) with glyconic [899, 907, θεός in 907 as monosyllable?], aristophanean (- υ υ - υ - -) [893 with Diggle's emendation, 897, 902, 906], choriambic enneasyllable blunt (x - υ - υ υ - υ -) [894 = 903], and choriambic dimeter A (- υ υ - υ - υ -). Diggle's colometry runs 898 together with 899 (= 907-8).

- 892 λωτοῦ: the *aulos* of lotus wood.

- 893 τῆνι δαῖτ: "in the torch," lacking sense and metrical corresponsion with 902.
- 899 τελεεσιδότηρι(α): "giving fulfillment."
- 900 Αἰών: "Time/Age."
- 902 ἀφέεθαι: See on 810.
- 904 μανιᾶν: Doric gen. pl. form of L's μανιῶν; < μανία "madness," with ἔγγυς.
- 905 δεικνυμένων...τῶνδε: gen. absol.
- 907 παραιρῶν: "taking away/detracting from."
- 908 φρονήματος: with ἀδίκων, "unjust of mind/thought."
αἰεῖ: with παραιρῶν, perhaps also with παραγγέλλει.
- 910 βεβακῶς < βαίνω.
- 911 φεύγω: L's φεύγει makes sense: Heracles, in heaven, rejects the story of his going to Hades after his body was burned.
- 912 "Αἶδα: Dor. gen. < ἄδης.
- 915 χροῖζει: "touches," i.e., "lies in."
- 917 Ὑμέναιε: Hymenaeus, the god of marriage.
δικσοῦς παῖδας: Hebe (Youth) and Heracles.
- 919 κυμφέρεται: "agree with."
- 923 κείνας = ἐκείνης i.e., Athena.
- 924 ἔσχεν: here "checked."
- 925 πρὸ δίκας: "before justice," i.e., "rather than just."

FIFTH EPISODE (928 - 1052): Vilified by Alcmena, Eurystheus presents his defense and promises that, if buried near Mt. Pallene, he will give apotropaic protection to Athens. The citizens, hesitant to slay a captive, hand him over to Alcmena after she volunteers to kill him.

- 928 εἰρήσεται: fut. pf. pass. < λέγομαι.
- 930 τύχην: "(mis)fortune," as often.
- 931 ἠϋχεῖ < αὐχέω "boast/declare," here "expect," + fut. inf.
ἵξεσθαι < ἰκνέομαι.
- 932 ἄσπεῖδι: i.e., "armed men."
- 934 πέτρων; fut. part. (of purpose), < πέρθω, "sack."
- 939 ἐκ...εὐτυχοῦς: sc. ἀνδρός.
- 943 τλήθι: imperative < τλάω.
- 946 τὸν ὄνθ'...νῦν: "him being where he now is," i.e., with the Olympian gods.
- 950 λέγων: "ordering, telling (him)."
- 951 ἄλλα: with κακά, obj. of σιγῶ and antecedent of οἶ(α).
ἐμηχανῶ: 2nd sing. impf. mid. < μηχανάομαι, "contrive/
devise."
- 948f Transposed because the earlier and lesser labors (Nemean Lion and Lernean Hydra) in 950 should not be referred to after the journey to the underworld in 949.
- 958 ἔδεισαν < δείδω.
- 961ff In L the servant's lines are given to the chorus, and Alcmene's to the servant. See Diggle, Burnett.
- 967 δόξαν(τα): "things having seemed (best)," i.e., "views/
opinions/resolutions."
ἐξήνέχετο < ἐξανέχομαι, "bear up against/endure."
- 968 οἶμαι: "I suppose," ironic.
- 969 τόνδε: Eurystheus.
†όρᾶν φάος ἔπι†: Faulty meter (~ - ~ ~ ~ ~).
- 970 πρῶτον: "in the first place (when he was captured)."

- 976 **ἐπείπερ**: "since indeed/seeing that."
- 978 **τὴν θρασεῖαν**: "the bold one"; sc. με εἶναι.
θέλητι: sc. λέγειν.
- 983 **θωπεύσαντα**: "flattering, weeding."
- 985 **ὀφλεῖν**: fut. < ὀφλικάνω, "incur (the charge of)."
- 986 **ἡράμην** < αἶρομαι, "undertake/begin."
- 987 **ᾗδη** < οἶδα, "I knew," + supplementary part.
αὐτανέσιος: Alcmena and Eurystheus are first cousins through their maternal grandfather Pelops (cf. 211). The usual tradition has Alcmena only a second cousin through her maternal great-grandfather Perseus.
- 989 **ἔχρηζον** < χρήζω, "need/desire."
- 992 **κάγων** = καὶ ἔγων, + supplementary part.
- 993 **σοφική**: "deviser."
- 994 **νυκτὶ συνθακάων**: "sitting with the night," i.e., "remaining sleepless."
- 995 **ὄπως**: introducing indirect question.
διώαα; aor. part. < διωθέω, "push away."
- 997 **ἀριθμόν**: "a (mere) cipher."
- 999 **†γ(ε) ἐσθλά†**: metrically faulty.
- 1000 **ἀπαλλαχθέντος** < ἀπαλλάσσομαι, here "depart from life."
- 1001 **πρὸς τῶνδε**: "by these," Heracles' children.
ξυνεῖδοτα: "being aware of," pf. part. < σύνιδα.
- 1007 **ἤλαυνε...κακοῖεν**: "would (not) have harassed with harmful deeds."
- 1008 **εἶααα**: aor. ind. < ἐάω, sc. ἄν.
Ἄργος: acc.

- 1012 ἀφῆκε < ἀφίημι, "release," cf. 964.
- 1013 τῆς...ἔχθρα: gen. of comparison.
- 1014 προεῖπας: "you addressed (me)."
ἀντήκουσας: "you have heard a rebuttal in kind."
- 1015 τὸν προστρόπαιον...καλεῖν: "to call (me) the polluted suppliant and the noble"; defended by Pearson on the grounds that E expects to be considered γενναῖος by the city he has absolved from guilt in his death.
- 1021 λῦσται: "best"; superl., < λωίων.
- 1023 μετελθοῦσιν: part. < μετέρχομαι, "go after/seek."
- 1024 τὸ...σεβῶμαι: acc. of respect.
- 1026 πτόλιν = πόλιν.
- 1027 κατηδέεθαι < καταιδέομαι, "scruple/feel shame at," + inf.
- 1028 Λοξίου: Delphic Apollo.
- 1032 κοί: the chorus.
- 1035 ὅταν...δεῦρο: probably referring to the incursions of the Spartans during the Peloponesian War. See on 32.
- 1037 προύστητε < προίστημι, "stand before/protect," + gen.
πεπυρμένον < πυρθάνομαι.
- 1038 ἠζόμεν < ἄζομαι, "stand in awe of/respect/ honor."
- 1041 σταῖλαι < στάζω, "drop/drip."
- 1044 ὀνήσω: See on 705.
- 1046 ὑμῶν: L's ἡμῶν can be defended.
- 1050 κυσίν < κύων, "dog." Housman eliminated the inconsistency with 1023 and 1030 by emending to κόνει, "to the dust."

EXODOS (1053 - 1055): Dactylic (- ∪ ∪) and anapestic (∪ ∪ -).

1055 καθαρωc...βασιλευcιν: "will be without stain for (our)
kings."

Selected Bibliography

Editions

- Garzya. *Euripides Heraclidae* (Leipzig, 1972).
Mérider, L. *Euripide* vol. 1 (Paris, 1925).
Murray, G. *Euripidis Fabulae*, vol. I (Oxford, 1901).
Paley, F.A. *Euripides*. vol I (London, 1857).
Pearson, A. C. *Euripides. The Heraclidae*. (Cambridge, 1907).

Books and Articles

- Ambrose, Z.P. "The Etymology and Genealogy of Palinurus,"
American Journal of Philology 101 (1980), 449 - 456. On
Heraclidae 427 - 432.
- Avery, H.C. "Euripides' Heraclidae," *American Journal of Philology*
92(1971), 539 - 565.
- Burian, P. "Euripides' Heraclidae: an Interpretation," *Classical*
Philology 72 (1977), 1 - 21.
- Burnett, A. "Tribe and City, Custom and Decree in *Children of*
Heracles," *Classical Philology* 71 (1976), 4 - 26.
- Cropp, M. "*Heraclidae* 603 - 4, 630 ff. and the Question of the
Mutilation of the Text," *American Journal of Philology* 101
(1980), 283 - 286. Rejects Lesky's view.
- Diggle, J. "Marginalia Euripidea," *Proceedings of the Cambridge*
Philological Society 15 (1969), 30 - 59. On lines 393 - 397,
478 - 483, and 892 - 897.
- "Notes on the *Heraclidae* of Euripides," *Classical Quarterly*
(1972), 241 - 245. On lines 226 - 231, 788 - 789, 892 - 897,
and 998 - 999.
- "Euripides *Heraclidae* 147 - 50," *Classical Quarterly* n.s. 27
(1977), 236.
- "Further Notes on the *Heraclidae* of Euripides," *Proceedings*
of the Cambridge Philological Society 28 (1982), 57 - 63. On
lines 15 - 16, 398 - 409, 693, and 823 - 824.
- Lesky, A. "On the *Heraclidae* of Euripides," *Yale Classical Studies* 25
(1977), 227 - 238. Renews the old view that the play has a
lacuna after 629 in which the sacrifice of Macaria was carried
out or reported.
- Vellacott, P. *Ironic Drama: A Study of Euripides' Method and*
Meaning (Cambridge, 1975).
- Webster, T.B.L. *The Tragedies of Euripides* (London, 1967), 101 -5.
- Zuntz G. "Is the *Heraclidae* mutilated?," *Classical Quarterly* 41
(1947), 46 - 52. Answers, "No!"
- *The Political Plays of Euripides* (Manchester, 1955).